

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøverne

i

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i Juni og Juli 1882.

Aalborg.

Trykt hos Oluf Olufsen.

1882.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøverne

i

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i Juni og Juli 1882.

Aalborg.

Trykt hos Olnf Olufsen.

1882.

Efterretninger

om

AALBORG KATHEDRALSKOLE

for

Skoleaaret 1881—82

af

D. H. Bøggild.

I. Lærerne. Fag- og Timefordelingen.

Undervisningen ved Skolen er i Skoleaaret 1881 —82 bleven given af de samme Lærere som i det foregaaende Skoleaar. En af dem, nemlig cand. theol. *Herman Holm*, vil dog snart forlade os, idet han under 19de April d. A. er bleven beskikket til at være Kapellan pro loco for Østofte og Banholm Menigheder. Hr. Holm har været konstitueret Lærer ved Skolen fra 1ste August 1879 og siden den Tid givet Undervisning ved den i Religion og Tegning, samt i Dansk og Historie i de lavere Klasser. Af Velvilje mod Skolen og Interesse for sin Lærergjerning fortsætter han endnu ved dette Programs Udgivelse sin Virksomhed her.

I den for Skoleaaret approberede Fag- og Timefordeling, som fulgtes i den første Del af Aaret, blev der efter Udstedelsen af den kongelige Anordning af 30te August 1881 angaaende en Sammen-smeltning af de bestaaende Realafgangsexaminer og Forberedelsesexaminer til en enkelt almindelig Forberedelsesexamen med Ministeriets Billigelse foretaget enkelte Forandringer, som traadte i Kraft den 1ste Oktober 1881.

Siden den Tid have Fagene været fordelte mellem Skolens Lærere paa følgende Maade¹⁾:

Rektor: Latin og Græsk i 6te Klasse,
dansk Stil i 4 R. og Dansk i 1ste R. 20¹/₂ Time.

Overlærer *Dahlenborg*: Græsk i 5te og
3dje Kl., Fransk i 6te, 5te og 4de
Kl. 21 Timer.

¹⁾ S efter en Klasses Nummer betyder studerende Klasse, R Realklasse; 3 f, 2 f og 1 f betegne de Afdelinger af de 3 nederste Realklasser, der undervises i 3 fremmede Sprog (Fransk, Tysk og Engelsk), 3 e, 2 e og 1 e de Afdelinger af de samme Klasser, der kun undervises i 2 Sprog (Engelsk og Tysk); 3* og 2* ere Betegnelser for de Underafdelinger af 3dje og 2den Realklasse, hvis Disciple forberedes til Realafgangsexamen af lavere Grad; † efter et i Tabellen anført Tal antyder en Kombination af 2 Klasser.

Overlærer <i>Ovesen, R.</i> af <i>D.</i> : Matematik og Regning i 4de Kl., 3dje S, 2den R og 1ste S	25	Timer.
Overlærer <i>Ankjær</i> : Latin i 4de S og 3dje S, Græsk i 4de S og Tysk i 1ste S	21	—
Adjunkt <i>Wulff</i> : Dansk i 5te Kl., 3dje R og 2den R, Oldnordisk i 5te Kl., Latin i 1ste S, Tysk i 5te Kl., 4de R, 3dje S og 2den R	28	—
Adjunkt <i>Winde</i> : Matematik i 3dje R, 2den S og 1ste R, geometrisk Tegning i 4de R og 3e, Naturlære i 6te, 5te, 4de R og 3dje R	34	—
Adjunkt <i>Henningsen</i> : Dansk i 6te Kl., 4de Kl. (i 4de R dog ikke Stil) og 2den S, Oldnordisk i 6te Kl., Latin i 5te Kl. og 2den S, Historie i 1ste S.	27	—
Adjunkt <i>Herskind</i> : Engelsk i 6te og 5te Kl. samt i 4de R, 3dje R og 1ste R, Historie i 6te, 5te og 4de Kl. samt i 3dje R, Skrivning i 2den R og 1ste S	35 ^{1/2}	—
Adjunkt <i>Nielsen</i> : Naturhistorie og Geografi i 4de, 3dje, 2den og 1ste Kl. samt Engelsk i 2den R	33	—
Konstitueret Lærer, cand. theol. <i>Holm</i> : Religion i 6te, 5te, 3dje, 2den og 1ste Kl., Dansk i 3dje S og 1ste S, Historie i 3dje S, 2den Kl. og 1ste R, Tegning i alle Realklasser (undtagen 3 f)	34	—
Konst. Lærer, cand. philol. <i>Fabritius</i> : Tysk i 3dje R, 2den S og 1ste R, Fransk i 3dje S og 3 f, 2den S og 2 f, 1ste S og 1 f, Skrivning i 3*, 2den S og 1ste R.	29	—
Timelærer, Pianist <i>Nathan</i> : Sang med alle Klasser	5	—
Adjunkt <i>Fabritius</i> (5 T.), Kaptajn <i>Bierberg, R.</i> af <i>D.</i> (6 T.), Kaptajn <i>J. Møller</i> (11 T.): Inspektion ved Gymnastikundervisningen	22	—
Oversergent <i>Tidemann</i> (8 T.) og fhv.		

Sergent *Nielsen* (14 T.): Gymnastik
 og Svømning 22 Timer.
 Øvelserne i Skydning, hvori 6te, 5te og 4de R
 deltage, ledes af Kaptajn *Bierberg* med Assistance
 af Sergent *Nielsen*.

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af
 efterfølgende Tabel:

	6. Kl.	5. Kl.	3. Kl.			2. Kl.		1. Kl.	Sum.
			S. Fæll.	R.	R. fæll.	R. fæll.	R. fæll.		
Dansk	2	2	1	2	2	2	3	3	16
Oldnordisk	2	2	2	2	2	2	3	2	28 (27)
Tysk		(2)	2	2	2	2	2	2	21 (20)
Fransk	3	4	2	2	3	3	3	3	17 1/2
Engelsk	2	(2)	3	3	3	4	3	3	20
Latin	3 1/2 ⁿ	8	7	7	5	8	6	6	44 1/2
Græsk	5	5	5	5	2	2	2	2	20
Religion	1	1	2	2	2	2	2	2	2 1/4
Historie	3 1/2 ⁿ	3	2	2	3	2	2	2	27 1/2
Geografi	2	2	2	1	1	1	2	2	13
Naturhistorie	3	3	2	2	2	2	2	2	16
Naturalære	3	3	3	2	2	2	2	2	11
Mathematik og Regning	6	6	5	5	5	6	6	6	45
Geom. Tegning	1	1	1	3 ^f 3 ^e	5	6	2	2	3
Tegning	1	1	1	3 ^f 2	3 ^e 3 ^e	1+	1+	2	6
Skrivning	2	2	2	2	1+	1	2	2	6
Sang	2	2	2	2	1	1	2	2	5
Gymnastik	5	5	5	5	5	5	4	5	22
I alt	37	37	37	37	37	37	37	37	16334 (332)

n) Latin i 6te Kl. i det første Halvår 8, i det andet 9 Timer; Historie i samme Klasse henholdsvis 4 og 3 Timer. — I de danske Stiletimer samt i den ene af de for Klassen bestemte tyske Timer har 1ste R. været delt i to Underrafdelinger, a og b, af hvilke a har haft Tysk, naar b havde dansk Stil, og omvendt; i e har haft 2 særskilte Timer i Dansk foruden de med i f fælles Timer i dette Fag.

For Disciplene i 6te og 5te Kl. ere Tysk og Engelsk valgfri Fag. Da alle Disciplene i 6te Klasse have valgt at læse Engelsk, er der i Aar ikke bleven undervist i Tysk i denne Klasse; af 5te Klases Disciple har én valgt Tysk, de øvrige læse Engelsk.

Af Disciplene i 3dje stud. Kl. have 6 valgt den mathematisk-naturvidenskabelige Retning; de have haft fælles Undervisning med den tilsvarende Realklasse i Naturlære, geom. Tegning og Dansk (1 Time.)

Af 3dje Realklasse have 2, af 2den Realklasse ligeledes 2 Disciple valgt at forberedes til *Realafgangsexamen af lavere Grad* og modtaget den for saadanne Disciple bestemte særlige Undervisning. M. C. Madsen og C. K. Rafn af 3dje Realklasse underkaste sig i Aar denne Examen. *Den afholdes i Følge kgl. Anordning af 30te August 1881 sidste Gang ved Paaske 1883.*

Angaaende den ved samme Anordning oprettede *almindelige Forberedelsesexamen, der afholdes første Gang i Juni 1883*, henvises til Side 41, hvor Anordningen findes meddelt. Fra næste Skoleaars Begyndelse ville Disciplene i alle 4 Realklasser, forudsat, at der i dem alle findes nogle Disciple, der ville lære Fransk, og andre, som ville fritages derfor, blive delte hver i 2 Afdelinger, af hvilke den ene (f) undervises i 3 levende Sprog, Fransk, Engelsk og Tysk, den anden (e) kun i de to sidst nævnte Sprog. De 3 nederste Realklasser have allerede i dette Skoleaar været delte paa den angivne Maade, (foruden at der i 3dje R og 2den R har været Underafdelinger, der forberedtes til Realafgangsexamen af lavere Grad), og det var nærmest for at skaffe disse 3 Klassers Disciple en i Henhold til Anordningen nødvendig, fyldigere Undervisning i Dansk og Engelsk, at der, som Side 5 er angivet, i den oprindelige Fagfordeling blev foretaget enkelte lempelige Forandringer, der antoges at være tilstrækkelige og midlertidig anvendelige for indeværende Skoleaar. Den regelmæssige Ordning af Realklassernes fremtidige Undervisning vil derimod først træde i Kraft fra Begyndelsen af næste Skoleaar.

2. Disciplene. Afgangsprøverne.

Ved Udgivelsen af Indbydelsesskriftet for forrige Aar var Disciplenes Antal 120. Af disse dimitteredes 4 stud. Disciple og 6 Realdisciple; 3 Disciple overflyttedes efter at have bestaaet 4de stud. Klasses Aarsprøve til Metropolitanskolens 5te Kl., nemlig *J. Klitgaard, O. C. Christensen* og *C. B. Strøyberg*; desuden udmeldtes der før og efter Hovedexamen i Juli 1881 6 Disciple, nemlig: *C. A. Esbensen* og *B. A. M. Petersen* af 3dje Realklasse, *L. A. Pallesen* og *H. J. H. Hjorth* af 2den Realklasse, *H. O. Meyer* og *A. Waarst* af 1ste Realklasse, hvorimod der optoges 41 nye Disciple. I Løbet af dette Skoleaar ere følgende 10 Disciple udgaaede: *C. A. Nielsen* af 3dje Realklasse, *C. Jensen* og *C. Møgelvang* af 2den Realklasse, *G. E. Blom* af 1ste stud. Klasse, *E. Amdrup, F. C. R. Waarst, J. C. B. Pallesen, Th. Akkermann, T. J. Hofmann* og *H. Holm* af 1ste Realklasse; derimod er der optaget 1 Discipel.

Disciplenes Antal er saaledes nu 133.

I følgende Navneliste anføres Disciplene — med Undtagelse af 6te Klasses Disciple, der hele Skoleaaret have været ordnede som nedenfor — i den Orden, som tilkommer dem efter Middeltallet af de Nummere, som de have haft i de forløbne Maaneder af Skoleaaret. De med * betegnede Disciple ere optagne i dette Skoleaar, og disses Fornavne og Alder samt Faderens Stilling ere angivne.

6te Klasse.

1. *J. Gad.* 2. *P. A. Heiberg.* 3. *P. A. Petersen.* 4. *N. C. L. Støchel.* 5. *A. Pedersen.*

5te Klasse.

1. *V. Terndrup.* 2. *C. Hald.* 3. *L. J. C. Ingerslev.* 4. *S. S. J. Hørlyk.* 5. *M. K. Barfoed.*

6. *A. F. Gad.* 7. *C. L. Speyer.* 8. *J. O. B. Petersen.* 9. * *Valdemar Olesen* (f. d. 19de Juni 1864, Søn af afdøde Snedker Thomas Christian Olesen i Vester-Brønderslev). 10. **Carl Edvard Pedersen* (f. d. 16de Februar 1863, Søn af Gaardmand og Møllejer Peder Christensen i Vraa).

4de stud. Klasse.

1. *A. M. Andersen.* 2. *C. A. S. N. Petersen.* 3. *T. A. Müller.* 4. *J. A. Bang Biering.* 5. *C. P. Pedersen.* 6. *C. F. G. P. Rasmussen.* 7. *H. J. Panduro.* 8. *C. F. Dencker.* 9. *N. C. Hansen.* 10. *E. T. Malling.*

4de Realklasse.

1. *N. S. Jepsen.* 2. *C. W. C. B. Claussen.* 3. *V. R. H. G. Tügel.* 4. **Arthur Theobald Stenersen* (f. d. 19de Juli 1864, Søn af Murmester C. C. H. Stenersen i Aalborg). 5. *A. N. P. K. Bøggild.* 6. *J. Luplau.* 7. *V. H. F. Wiese.*

3dje stud. Klasse.

1. *J. J. Nielsen.* 2. *R. A. Olsen.* 3. *H. C. Bang.* 4. *F. M. N. Dresing.* 5. *O. J. Rømer.* 6. *A. J. Andersen.* 7. *C. C. F. Moltke, M*.* 8. *P. C. J. Mørch.* 9. *J. L. Ph. Ankjær.* 10. *C. S. Wibroe, M.* 11. *C. C. Clausen.* 12. *H. Dam.* 13. *F. U. Johansen, M.* 14. *V. Bierberg.* 15. *P. Jacobsen.* 16. *B. B. Skott.* 17. *F. V. Lund.* 18. **Carl Gustav Schøller, M.* (f. d. 25de Marts 1866, Søn af Oberst F. Schøller i Aalborg). 19. *T. R. Sørensen, M.* 20. **Lorentz Peter Heilmann* (f. d. 23de December 1866, Søn af Pastor L. C. Heilmann i Aaby). 21. *V. Strøyberg, M.*

3dje Realklasse.

1. *M. C. Madsen, 3*.* 2. *F. Hald.* 3. *H. V. Møller.* 4. *A. H. Møller.* 5. *C. K. Rafn, 3*.* 6. *H. Gad.* 7. *J. A. Jensen.*

2den stud. Klasse.

1. *O. S. Gad.* 2. *C. P. J. Petersen.* 3. *C. S. Sørensen.* 4. *J. F. Møller.* 5. *H. Repsdorph.*

*) M betegner den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

6. *A. S. Worm.* 7. *A. C. Møller.* 8. *C. V. Bahnson.* 9. *C. C. L. J. Clemmesen.* 10. *T. Kerstens.* 11. *J. C. Nyholm.* 12. *N. K. Strøyberg.* 13. *Th. C. Schultz.* 14. **Peter Johannes Spang* (f. d. 3dje December 1867, Søn af Pastor T. E. Spang, tidligere i Jetsmark). 15. *H. C. Bang.* 16. *F. Henius.* 17. *C. Z. Jensen.* 18. *J. M. Møller.* 19. *N. Vesterby.*

2den Realklasse.

1. *H. Th. Toft.* 2. *J. S. Jepsen, 2*.* 3. **Søren Villiam Jensen* (f. d. 27de August 1868, Søn af Dampskibskaptajn S. Jensen i Aalborg). 4. **Jacob Johannes Thorlund Nansen* (f. d. 19de November 1867, Søn af Apotheker A. F. Nansen i Saltum). 5. *H. O. Jepmond.* 6. *V. Galster.* 7. *A. O. Olufsen.* 8. *N. C. F. Voss.* 9. *Viggo M. A. F. Olufsen.* 10. *V. Herskind.* 11. *P. J. F. Hansen, 2*.* 12. *N. T. Christensen.* 13. *P. Vilhelm Olufsen.* 14. *N. L. Bonnesen.* 15. *J. J. Bartels.* 16. *H. V. Leth.* 17. **Laurits Christian Nansen* (Tvillingbroder til Nr. 4). 18. *R. Schneider.*

1ste stud. Klasse.

1. **Marinus Peter Petersen* (f. d. 6te Januar 1869, Søn af Former Peter Petersen i Aalborg). 2. **Jens Ingver Jørgensen* (f. d. 12te Juli 1867, Søn af Boelsmand Jens Jørgensen Aldahl i Ersted). 3. *F. Rahlff.* 4. **Johannes Martin Benedict Reimuth* (f. d. 10de Marts 1869, Søn af Proprietær Reimuth i Ferslev). 5. **Viggo Strøyberg* (f. d. 13de Oktober 1870, Søn af Apotheker J. J. K. Strøyberg i Aalborg). 6. **Adam Giède Bøving* (f. d. 31te Juli 1869, Søn af Pastor N. O. M. Bøving i Nørresundby). 7. *C. S. Lund.* 8. **Lauritz Anton Jensen* (f. d. 29de Nov. 1866, Søn af Detailhandler H. C. Jensen i Aalborg). 9. **N. A. Møller* (f. d. 16de November 1870, Søn af Galanterihandler N. J. Møller i Aalborg). 10. **Holger Ammitzbøll Schjøtz* (f. d. 7de Januar 1870, Søn af Proprietær O. F. L. Schjøtz til Vesternejsig i Øster-Hassing Sogn). 11. **Lauritz Georg Godskesen* (f. d. 26de Maj 1869, Søn af Toldkasserer Godskesen i Aalborg). 12. *A. Svanholm.* 13. *E. Henius.* 14. **Poul Poulsen Svanholm* (f. d. 17de November 1869, Søn af Proprietær L. L. Svanholm af Pors-

gaarden). 15. *H. W. R. Behrend*. 16. **Robert Christian Møller* (f. d. 4de Januar 1870, Søn af Fuldmægtig A. Møller i Aalborg). 17. **Anders Christian Bøgsted* (f. d. 31te December 1868, Søn af Gjæstgiver J. M. Bøgsted i Nørresundby). 18. **Karl Julius Schultz* (f. d. 10de September 1869, Søn af Boghandler Magnus A. Schultz i Aalborg). 19. **Christian Frederik Vilhelm Rasmussen* (f. d. 23de December 1868, Søn af Postexpedient L. B. Rasmussen i Kjøbenhavn; først optagen i April 1882).

1ste Realklasse.

1. **Harald Vilhelm Nielsen* (f. d. 6te Februar 1868, Søn af Buntmager C. V. Nielsen i Aalborg). 2. *J. E. Hemme*. 3. **Hans Hermann Kellermann* (f. d. 28de August 1868, Søn af fhv. Vexelmægler E. S. Kellermann). 4. **Axel Thorvald Mørch* (f. d. 11te Juni 1868, Søn af Proprietær N. L. Mørch til Krabbesbro). 5. **Julius Emil Ehlert* (f. d. 21de August 1869, Søn af Bogbinder J. E. Ehlert i Aalborg). 6. **Hermann Lauritz Ludvig Wiese* (f. d. 14de Maj 1869, Søn af afdøde Forpagter C. G. C. Wiese paa Nielsminde). 7. **Alfred Ludvig Nielsen* (f. d. 6te Februar 1868, Søn af Kjøbmand J. D. F. Nielsen i Aalborg). 8. **Niels Christian Zinck* (f. d. 22de August 1869, Søn af Fabrikant N. Zinck). 9. **Carl Larsen* (f. d. 12te Oktober 1868, Søn af Bager Peter Larsen). 10. **Johan Jensen* (f. d. 11te Maj 1870, Broder til Nr. 3 i 2den R.). 11. **Andreas Bolwig* (f. d. 2den Juli 1869, Søn af Kjøbmand N. Bolwig i Aalborg). 12. **Lars Larsen* (f. d. 4de Februar 1868, Søn af Vatfabrikant Lars Larsen i Aalborg). 13. **Holger Ammitzbøll Schjötz* (f. d. 17de December 1867, Broder til Nr. 10 i 1ste stud. Kl.). 14. **Johan Adolph Ahlefeldt Laurvig* (f. d. 31te Oktober 1868, Søn af Forpagter af Ny Hammelse, Greve C. C. Ahlefeldt Laurvig). 15. **Søren Hald* (f. d. 23de December 1868, Søn af Herredsfoged Hald i Nørresundby). 16. **Christoffer Adolf Ferdinand Cecilius Leth* (f. d. 28de Juni 1868, Søn af Klubvært, Kammeraad H. P. P. Leth i Aalborg). 17. **Marius Frederik Herskind* (f. d. 9de Maj 1868, Søn af Kjøbmand N. H. Herskind i Aalborg).

Afgangsprøven for studerende Disciple i 1881.

Til denne indstillede sig 4 af Skolens Disciple, samt som Privatist Hr. Skolelærer *Niels Peter Andersen Gade*, hvilke alle bestod Prøven med følgende Udfald:

	Udarbejdelse i Modersmaalet.		Latin.			Græsk. fordobl.	Historie. fordobl.	Fransk. fordobl.	Oldnordisk.	Engelsk.	Naturlære.	Points og Hovedkarakter.	
	1. Fri Opgave.	2. Bunden Opgave.	Forfatterlæsning.	Extemp.	Version.								
13	K. S. Bøggild.	g	mg	mg +	mg	ug ÷	mg	ug	mg ÷	ug	mg	ug ÷	99; 1ste Kar.
	N. M. T. Schjærring.	mg ÷	g +	mg	mg +	mg ÷	mg +	mg +	mg +	ug ÷	mg	g +	97; 1ste Kar.
	J. C. Speyer.	mg ÷	mg ÷	mg +	mg +	g	mg +	mg +	mg ÷	ug ÷	mg	mg	96; 1ste Kar.
	C. G. Kirchheiner.	mg ÷	g	mg ÷	mg	mg	g +	g	g +	mg ÷	mg	mg ÷	84; 1ste Kar.
	Privatisten N. P. A. Gade.	mg	g ÷	g	g ÷	tg +	g ÷	g ÷	tg +	g ÷	g +	mg ÷	57; 3dje Kar.

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Docent Dr. phil. *Vilh. Thomsen*, Overlærer *Kleisdorff* og Adjunkt *Lind*.

Realafgangsexamen af højere Grad i 1881.

Til denne indstillede sig 4 af Skolens Disciple, der alle *bestod* Prøven med følgende Udfald:

	Dansk.	Tysk.	Fransk.	Engelsk. fordobl.	Natur- historie.	Geografi.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.
A. V. Malling.	g	g +	mg	mg ÷	mg +	mg	mg	g +	mg	mg ÷	71
A. Møgelvang.	mg	ug ÷	mg +	ug	mg +	mg +	tg	tg	tg	mg ÷	62
A. C. O. Olufsen.	g	g	mg ÷	g	mg	mg	g ÷	mg	mg	g ÷	62
J. A. E. R. Welling.	g ÷	tg +	tg +	g ÷	g	mg	mg	mg +	ug	mg +	57

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Skolebestyrer *Millinge*,

Aarsprøven i 4de stud. Klasse i 1881.

Samtlige Klassens 10 Disciple bestod Prøven, Christensen og Strøyberg i mathem.-naturvid., de øvrige i sproglig-hist. Retning. Klitgaard bestod med Udmærkelse. 2 Privatister, V. Olesen og C. E. Pedersen, der ved Hjørring Realskole havde bestaaet Realafgangsexamen af højere Grad, underkastede sig for at kunne optages i Skolens 5te Klasse en Prøve i Dansk, Fransk, Latin, Græsk og Historie. De bestod undtagen i latinsk Stil, i hvilket Fag de i Følge Ministeriets Bestemmelse underkastede sig en ny Prøve i Aar. Udfaldet af Prøven ses af følgende Tabel:

	Dansk.	Tysk.	Fransk.	Latin. fordobl.	Græsk eller Naturlære.	Natur- historie.	Geografi.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Points.
J. Klitgaard.	ug ÷	ug ÷	mg +	mg	ug ÷	ug ÷	ug	ug ÷	ug ÷	ug ÷	83
V. Terndrup.	mg	mg	ug ÷	mg +	ug	mg +	ug	ug	ug ÷	ug	82
L. J. C. Ingerslev.	mg	ug	ug ÷	mg +	ug	mg +	ug ÷	ug ÷	mg +	mg ÷	81
M. K. Barfoed.	mg +	mg ÷	mg	mg ÷	mg +	mg	ug ÷	ug	mg +	ug ÷	78
O. C. Christensen.	mg	g	ug ÷	g +	N. ug ÷	ug ÷	mg +	mg	ug ÷	mg ÷	74
J. O. B. Petersen.	mg	mg +	mg +	g +	mg +	mg	mg +	mg	g	tg ÷	69
C. L. Speyer.	mg ÷	mg	mg	g +	mg +	mg +	mg +	mg	g	tg	65
A. F. Gad.	mg ÷	mg	g +	g +	g +	mg ÷	mg +	mg	g +	tg	64
C. B. Strøyberg.	mg ÷	g	mg ÷	tg	N. g +	mg +	mg +	mg ÷	mg	mg ÷	60
S. S. J. Hørlyk.	mg ÷	mg ÷	mg	g	mg ÷	mg	mg	ug ÷	tg +	mdl +	56
Privatister:				mundtlig:							
V. Olesen.	mg ÷	—	mg +	g +	mg	—	—	g ÷	—	—	—
				skriftlig:							
				mdl +							
				mundtlig:							
C. E. Pedersen.	mg ÷	—	mg ÷	g	g ÷	—	—	g ÷	—	—	—
				skriftlig:							
				mdl.							

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Overlærer Kleisdorff og Skolebestyrer Millinge.

Til **Realafgangsexamen af lavere Grad** indstillede sig i 1881 med Skolens Samtykke *V. Bruun* og *K. Bertelsen*, der *bestod* Prøven med følgende Udfald:

	Dansk, skriftlig.	Dansk, mundtlig.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Skrivning og Tegning.	Points.
V. Bruun.	g	mg	mg	mg	g	mg	g	g	g	53
K. Bertelsen.	g	tg	g	mg	tg	mg	g	g	g	41

Kun Skolens Lærere deltog i Censuren.

De af Skolen til denne Prøves skriftlige Del givne Opgaver vare:

1. *Dansk Stil, fri Opgave.*

Efter Regn kommer Solskin.

2. *Dansk Stil, bunden Opgave.*
Sydafrika.

3. *Regneopgaver.*

1. En Mand køber 150 ₤ Tobak til en Gjennemsnitspris af $83\frac{1}{3}$ Øre pr. ₤ og 5 Maaneder senere 90 ₤ til 1 Kr. 5 Øre pr. ₤ . Imidlertid har han af den først købte Tobak brugt $1\frac{1}{2}$ ₤ maanedlig, og efter at have blandet Resten med den sidst købte sælger han 210 ₤ for i alt 192 Kr. 50 Øre.

Hvor meget koster den Tobak, der er tilbage, ham pr. ₤ , og hvor længe kan den vare, naar han indskrænker sit Forbrug til $1\frac{1}{3}$ ₤ om Maanednen?

2. En cylindrisk Metalstang, hvis Længde er $27\frac{1}{2}$ Tomme, og hvis Tykkelse er $3\frac{1}{3}$ Tomme, støbes om til en anden, hvis Længde er $6\frac{2}{3}$ p. C. større; hvor stor bliver Tykkelsen?

Svaret gives i Tommer med 2 rigtige Decimaler. Cylinderens Rumfang er $= \pi r^2 h$, idet h er Højden og r Grundfladens Radius.

3. $\sqrt[3]{5x^3} \cdot \sqrt[3]{7x^5} = 700.$

x søges og beregnes ved Hjælp af Logarithmer.

Den 20de Maj 1881 underkastede Discipel i Kathedralskolens 2den Realklasse *C. K. Rafn* sig her ved Skolen den for Farmaceuter anordnede Prøve i Latin og *bestod* Prøven med Karakteren *g +*.

3. Skolens Beneficier.

A. *De Beneficier, hvortil Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævner* efter Rektors Indstilling, have i Skoleaaret 1881—82 været tildelte følgende Disciple:

Fri Undervisning og højeste Stipendium (100 R):
N. C. L. Støchel og P. A. Petersen.

Fri Undervisning og mellemste Stipendium (70 R):
A. Pedersen, V. Terndrup og A. M. Andersen.

Fri Undervisning og laveste Stipendium (40 R):
L. J. C. Ingerslev, C. F. F. G. P. Rasmussen og C. P. Petersen.

Undervisning for halv Betaling og mellemste Stipendium (70 R): J. J. Nielsen.

Fri Undervisning: C. Hald, H. J. Panduro, T. A. Müller, C. F. Dencker, N. S. Jepsen, C. W. C. B. Claussen, W. H. F. Wiese, O. J. Rømer, H. C. Bang, R. A. Olsen og A. J. Andersen.

Undervisning mod halv Betaling: J. Luplau, B. B. Skøtt, M. C. Madsen, C. A. Nielsen, V. Herskind, H. Møgelvang og P. J. F. Hansen.

Fri Undervisning som extraordinære Gratister (Lærersønner): A. N. P. K. Bøggild og J. L. Ph. Ankjær.

Fri Undervisning som extraordinære Gratister (i Henhold til Finansloven): M. P. Petersen og J. I. Jørgensen.

Højeste Stipendium (100 R): N. C. Hansen.

Mellemste Stipendium (70 R): J. O. B. Petersen, C. C. Clausen, F. U. Johansen, C. P. J. Petersen, C. S. Sørensen, T. Kerstens, A. C. Møller og C. V. Bahnson.

- Laveste Stipendium (40 \mathfrak{R}): J. L. Ph. Ankjær.
- B. *E. Taubers Jubellegat* (40 \mathfrak{R}), hvortil Rektor udnævner, tildeltes N. C. L. Støchel og A. Pedersen.
- C. *Det Thuresonske Legat* (omtr. 24 \mathfrak{R}) for uformuende Forældres Sønner, fødte i Aalborg, til hvilket Byens Magistrat i Forening med Rektor udnævner, tildeltes Studenterne C. G. Kirchheiner og N. M. T. Schjørring, samt Disciplene N. C. L. Støchel, C. F. Dencker, C. F. F. G. P. Rasmussen og N. S. Jepsen.
- D. *Det Moltkeske Legat* (80 \mathfrak{R}) for Embedsmænds Sønner, hvortil Lensgreve Moltke til Bregentved udnævner, blev oppebaaret af Disciplene J. Gad og J. A. Bang Biering.
- E. *De Kyndeske Præmier* (8 \mathfrak{R} til hver) tilkjendtes efter Hovedexamen 1881 for de to bedste *franske* Stile i hver af de to øverste Klasser Chr. Speyer og Schjørring af 6te Kl., Støchel og P. Petersen af 5te Kl., samt for de to bedste *latinske* Stile i 4de Kl. Terndrup og Ingerslev.
- F. *Af Flidsbelønninger* for Dimitterede tilfaldt den Thestrupske (omtr. 6 \mathfrak{R}) K. S. Bøggild; den Reitzerske (omtr. 10 \mathfrak{R}) tilkjendtes N. M. T. Schjørring.
- G. *Nis Nissens Legat* fordeltes ved Lærerkollegiets Beslutning af 20de December 1881 paa følgende Maade:
 Af de $\frac{4}{5}$, i alt 851 \mathfrak{R} 70 Ø, for uformuende Disciple, der vise god Opførsel, uddeltes
 en Portion paa 61 \mathfrak{R} 70 Ø til P. A. Petersen,
 fire Portioner paa 60 \mathfrak{R} hver til N. C. L. Støchel, A. Pedersen, V. Terndrup og L. I. C. Ingerslev,
 en Portion paa 50 \mathfrak{R} til J. J. Nielsen,
 fjorten Portioner paa 30 \mathfrak{R} hver til C. Hald, C. F. F. G. P. Rasmussen, C. P. Pedersen, A. M. Andersen, H. I. Panduro, T. A. Müller, C. F. Dencker, R. A. Olsen, H. C. Bang, O. J. Rømer, A. J. Andersen, F. U. Johansen, J. L. Ph. Ankjær og C. C. Clausen,
 fire Portioner paa 20 \mathfrak{R} hver til N. C. Hansen, C. S. Sørensen, C. P. J. Petersen og C. V. Bahnson.
 Af den $\frac{1}{5}$, i alt 212 \mathfrak{R} 92 Ø, for Disciple, som

- udmærke sig ved Flid og Sædelighed, men egentlig ikke behøve Understøttelse, uddeltes to Portioner paa 31 R 46 Ø hver til J. Gad og P. A. Heiberg,
 fire Portioner paa 20 R hver til C. L. Speyer, A. F. Gad, S. S. J. Hørlyk og M. K. Barfoed, to Portioner paa 15 Kr. hver til C. A. S. N. Petersen og P. C. J. Mørch,
 fire Portioner paa 10 R hver til J. A. Bang Biering, F. M. N. Dresing, O. Gad og J. F. Møller.
- H. Af Renterne for 1880—1881 af *Godsejer, caná. juris N. E. W. Hansens Legat* betaltes Udgifterne til Vedligeholdelsen af Étatsraad Taubers Gravsted (7 R). Restbeløbet (233 R) anvendtes efter Rektors Bestemmelse til Understøttelser for 7 flinke og trængende Disciple saaledes, at der tildeltes V. Olesen 43 R , C. P. Pedersen og M. C. Madsen hver 40 R , J. Luplau, C. V. Bahnson og H. H. Kellermann hver 30 R samt P. I. F. Hansen 20 R .

4. Uddrag af Skolens Regnskab for Finansaaret 1881—82.

A. Skolens Kasse.

Indtægt.

1.	Kassebeholdning efter forrige Aars Regnskab	3825 R 83 Ø
2.	Jordebogsindtægter og Indtægter af Kirker og Præstekald	14095 — 46 —
3.	Renter af Skolens Kapital og Kassebeholdning	185 — 58 —
4.	Teilmans Legat og Renter af Bibliothekets Kapital	45 — 50 —
5.	Skolekontingenter	12826 — 50 —
6.	Indtægter af Aalborg Hospital	828 — 16 —
7.	Forskjellige Indtægter	123 — 20 —
8.	Indtægt af Lejestedet	700 — * —

9. Tilskud fra Skolefonden.....	9000	36	»	Ø
10. Indeholdt af Gager til Dækning af Præmier til Livsforsikringsanstalten	970	—	76	—
11. Decisionsposters Berigtigelse...	1	—	»	—
	42601	36	99	Ø

Udgift.

1. Tienderefusioner	1320	36	31	Ø
2. Skatter og Afgifter af Tiender	837	—	24	—
3. Udgifter i Anledning af Auktioner over Tiendekorn.....	34	—	84	—
4. Lønninger til:				
a. faste Lærere.....	26512	—	»	—
b. Inspektør.....	200	—	»	—
c. Pedel	424	—	»	—
5. Timeundervisning.....	3979	—	50	—
6. Udgifter ved Lejestedet.....	255	—	65	—
7. Tilskud til Bibliothek og Samlinger	743	—	24	—
8. a. 1. Skolebygningens Vedligeholdelse	497	—	32	—
2. Hovedreparationer.....	936	—	65	—
b. Leje af Skolelokaler	50	—	»	—
c. Inventariets Vedligeholdelse.	458	—	26	—
9. Brændsel og Belysning	842	—	12	—
10. Skatter af Skolegaarden.....	305	—	90	—
11. Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter:				
a. Rengjøring.....	314	—	48	—
b. Porto, Protokoller og Skrivematerialier	247	—	25	—
c. Program og Skolehøjtideligheder	193	—	68	—
d. Andre Udgifter	39	—	67	—
12. Regnskabsføring	680	—	»	—
13. Undervisning i Skydning.....	188	—	20	—
14. Lønningsforskud og Præmier til Livsforsikringsanstalten	1024	—	74	—
15. Pension	117	—	64	—
16. Kassebeholdning.....	2399	—	30	—
	42601	36	99	Ø

B. Stipendiefonden.

Indtægt.

1.	Kassebeholdning fra forrige Aar	38	36	21	Ø
2.	Oplagspenge i Sparekassen	1952	—	73	—
3.	Renter af Kapitaler og Oplagspenge	1543	—	48	—
		<hr/>			
		3534	36	42	Ø

Udgift.

1.	Udbetalt Stipendier, Præmier og Oplagspenge	818	36	76	Ø
2.	Udbetalt det Thuresonske Legat	140	—	70	—
3.	Udbetalt Renter af Bibliothekets Kapital	5	—	50	—
4.	Regnskabsføring	30	—	87	—
5.	Oplagspenge i Sparekassen	2037	—	17	—
6.	Kassebeholdning	501	—	42	—
		<hr/>			
		3534	36	42	Ø

C. Taubers Legat

til Juni og December Terminer, 40 36. hver Gang, er udbetalt i Juli og Januar.

D. Proprietær Nissens Legat.

Indtægt.

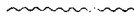
1.	Kassebeholdning fra forrige Aar	»	36	»	Ø
2.	Oplagspenge i Sparekassen	1267	—	06	—
3.	Renter af Kapital og Oplagspenge	1104	—	62	—
		<hr/>			
		2371	36	68	Ø

Udgift.

1.	Udbetalt Oplagspenge til Kandidater	293	36	68	Ø
2.	Udbetalt Halvdelen af Legatrenter til Disciple	532	—	31	—
3.	Regnskabsføring	40	—	»	—
4.	Oplagspenge i Sparekassen	1505	—	69	—
5.	Kassebeholdning	»	—	»	—
		<hr/>			
		2371	36	68	Ø

E. Proprietær Hansens Legat.

Renterne, 240 R., ere anvendte dels til Vedligeholdelse af Rektor Taubers Gravsted, dels til Understøttelse af Disciple.

5. Oversigt over, hvad der er læst i Skoleaaret 1881—82.

Dansk.

6te Klasse (Henningsen): Literaturen fra Ewald, nærmest efter Thortsen og Winkel-Horn. Svensk efter Hammerichs Læsebog. En Stil hveranden Uge.

5te Klasse (Wulff): Literaturen efter Holberg gennemgaaet, nærmest efter Thortsen. I Begyndelsen 3, senere 2 Stile om Maanedens. Svensk efter Hammerich.

4de stud. Klasse (Henningsen): Nordisk Mythologi, knyttet til Oplæsning af Oehlenschlägers Nordens Guder og Grundtvigs Optrin af Kæmpelivets Undergang. Desuden Oplæsning af forskellige Forfattere. En Stil om Ugen.

4de Realklasse (Henningsen; Stil med Rektor): Nordisk Mythologi sammen med de studerende Disciple. I en særskilt Time græsk-romersk Mythologi efter Dorph og svensk efter Hammerichs Læsebog. I Reglen 1 Stil om Ugen.

3dje stud. Kl. (Holm): Oplæsning af forskellige nyere Forfatters Værker. Flere fædrelandske Digte ere lærte uden ad. Hver Uge en Stil.

3dje Realklasse (Wulff): I Begyndelsen af Aaret nogle fædrelandske Digte lærte uden ad. Analyse og Oplæsning (med senere Redegjørelse) af forskellige nyere (især dramatiske) Forfatters Værker. I en ugentlig Time Oplæsning af udvalgte Stykker af Iliaden og Odysseen, samt af Njals Saga. Hver Uge 1 Stil.

2den stud. Kl. (Henningsen) og *2den Realkl.* (Wulff): Wulffs Læsebog for Mellemlklasserne benyttet til Oplæsning og Analyse; flere Digte lærte

uden ad. Grammatikken repeteret. Stilene, 1 Gang ugentlig, have enten været Gjengivelse af et fra den øvrige Undervisning kjendt Stof eller selvavede Fortællinger, Skildringer og lign.

1ste stud. Klasse (Holm): Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse efter Wulffs Læsebog for Mellemlasserne. Efter samme Læsebog ere flere Digte blevne lærte uden ad. Wulffs Sproglære. »Korte Retskrivningsregler til Brug for Disciplene i Kathedralskolen«. Hver Uge en Stil (Gjenfortælling eller af og til fri Behandling af lette Æmner); Stilen er skreven paa Skolen eller, hvis det var frie Opgaver, begyndt der og fuldendt i Hjemmet.

1ste Realklasse (Rektor): I det hele som 1ste stud. Kl., kun have Stilene udelukkende bestaaet i Gjenfortælling. — De Disciple, som ikke undervistes i Fransk, havde særlig 2 Timer Dansk om Ugen, hvilke mest anvendtes til Diktatsstile og skriftlig Gjengivelse af lærte Vers, sjældnere til Oplæsning og Analyse.

Oldnordisk.

6te Klasse (Henningsen): Wimmers Læsebog, S. 37 til Slutningen af Prosastykkerne; af Digtene: Vavtrudnesangen, Trymskvadet og Hávamål; alt det saavel i Fjor som i Aar læste rep. tillige med Iversens Grammatik.

5te Klasse (Wulff): Iversens Grammatik. Wimmers Læsebog, S. 1—40.

Tysk.

5te stud. Kl. (Wulff): Goethe: Hermann u. Dorothea; Schiller: Wallenstein; Chamisso: Peter Schlemihl (extemp.). Øvelser i at oversætte fra Dansk paa Tysk. Formlære og Syntax repeterede.

4de stud. Kl. (Wulff): Flere Stykker af Hjorts tyske Læsebog og Kellers Mustersammling. Formlæren repeteret; Syntaxen læst og rep.

4de Realklasse (Wulff): Som 4de stud. Kl.; Stile, dels mundtlige, dels skrevne i Hjemmet eller paa Skolen

3dje stud. Klasse (Wulff): Hauffs Märchen,

S. 163—311 og Hjorts tyske Læsebog, S. 1—49. Formlæren rep.

3dje Realklasse (Fabritius): Hauffs Märchen, S. 35—155 og Hjorts tyske Læsebog, S. 2—49. 3* har i en Særtime extemporeret i Hauff, S. 163—253. Formlæren flere Gange repeteret.

2den stud. Klasse (Fabritius): Kapers Læsebog, 1ste Udg., S. 72—129, 171—201; Hauffs Märchen, S. 350—399. Formlæren rep.

2den Realklasse (Wulff): Kapers Læsebog, 2den Udg., S. 122—207. Ankjærs Formlære læst og repeteret.

1ste stud. Klasse (Ankjær): Kapers Læsebog, 2den Udg., S. 10—48. Ankjærs Formlære læst og rep.

1ste Realklasse (Fabritius): Kapers Læsebog, S. 1—48. Ankjærs Formlære.

Fransk.

6te Klasse (Dahlenborg): Hele Garrigues' Grammatik repeteret. 2 à 3 Stile om Ugen, i alt 90; først paa Aaret en Gang om Ugen mundtlig Stil. Læst le Misanthrope af Molière. Baade Lektielæsning og Extemporallæsning efter Herrig og Burguy: la France littéraire. Til Hjemmelæsning er brugt Baruel og Michelsen: Franske Prosastykker, hvoraf henved Halvdelen er læst i Aar og oversat helt paa Skolen.

5te Klasse (Dahlenborg): Hele Syntaxen efter Garrigues' Grammatik; repeteret Formlæren. 3 Stile om Ugen, i alt 110; en Gang om Ugen mundtlig Stil. Læst betydelige Partier i Herrig og Burguy: la France littéraire. Samme Bogs lettere Stykker ere benyttede til Extemporallæsning, og til Hjemmelæsning er brugt den samme Bog som i 6te Kl.

4de stud. Kl. (Dahlenborg): Læst 103 Sider i Borrings Études littéraires (S. 1—46, 62—83, 187—202, 256—266, 437—448.) Læst og repeteret Formlæren efter Garrigues. 25 Stile. I den ene Time om Ugen Extemporallæsning i Alexandre Dumas: Histoire de Napoléon.

4de Realklasse (Dahlenborg): Som 4de stud. Kl.; dog ingen Stile.

3dje stud. Kl. (Fabritius): Baruel og Trier:

Udvalgte Læsestykker (S. 18—24, 34—41, 50—70, 86—92, 102—124). Garrigues' Formlære. 1 Stil ugentlig efter Sicks Stiløvelser.

3dje Realklasse (Fabritius): Samme Bog, S. 18—24, 34—41, 50—79, 102—112, 136—144, 164—173). Garrigues' Formlære.

2den stud. Kl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemklasserne, 4de Udg., S. 74—106, 149—154, 168—174. Garrigues' Sproglære til Kap. 9. 1 Stil ugentlig efter Jungs Stiløvelser, begyndt paa Skolen, fuldendt hjemme.

2den Realkl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemklasserne, 4de Udg., S. 92—110, 127—135, 141—163. Garrigues' Sproglære.

1ste stud. Kl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemklasserne, 4de Udg., S. 1—21, 47—53, 58—62, 64—65. Garrigues' Sproglære, 8de Kap.: Verberne. Fra Begyndelsen af April 1 Time ugentlig mundtlig Stil efter Jungs Stiløvelser.

1ste Realkl. (Fabritius): Pios Læsebog for Mellemklasserne, 4de Udg., S. 1—21, 40—47, 58—62, 64—65. Garrigues' Sproglære, 8de Kap.

Engelsk.

6te Kl. (Herskind): 104 Sider af Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, og 50 Sider af Løkkes Udvalg af engelske Forfattere. Rosings Formlære læst og repeteret. 1 Time ugentlig Extemporallæsning.

5te Kl. (Herskind): Listovs Elementarbog læst og repeteret. Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 1—41, 64—85 og 184—192. Nogle af Digtene ere af nogle af Eleverne lærte uden ad.

4de Realkl. (Herskind): Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 3—170, 178—204; Ch. Dickens: A Christmas Carol, S. 1—32. Rosings Grammatik. Extemporallæsning 1 Time ugentlig efter Dickens, Sketches.

3dje Realkl. (Herskind): Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 26—33, 41—60, 103—155 og 184—222. Rosings Formlære repeteret. Versene lærte uden ad. En Version ugentlig.

2den Realkl. (Nielsen): Listovs Læsestykker,

S. 1—103, 184—204. Løkke: Engelsk Grammatik til Skolebrug, S. 32—74.

1ste Realkl. (Herskind): Listovs Elementar-bog, S. 1—31.

Latin.

6te Kl. (Rektor): Ciceros Lælius; Senecas consolatio ad Marciam; Livius, 1ste Bog; c. 800 Vers af Madvigs carmina selecta; Horats, Odernes 1ste og 2den Bog samt ars poetica. Det af Forfatterne tidligere læste, der opgives til Afgangsprøven, er repeteret. Thomsens Antikviteter. Tregders Literaturhistorie til Aar 117 efter Kr. Madvigs Grammatik benyttet til Henvisninger. Hver Uge 1 Version (i alt 32). Extemporallæsning efter Flemmers Udvalg af Sølvalderens pros. Forfattere, S. 136—155, 235—243, og efter Kielsens Udvalg af Ciceros Breve, S. 50—100; desuden Livius, 3dje Bog c. 1—40.

5te Kl. (Henningsen): Cicero de amicitia og Talerne pro lege Manilia, pro Ligario, pro Dejotaro; Livius, lib. 25; 3dje Bog af Virgils Æneide; Horats' Ode, 1ste og 2den Bog; Thomsens Antikviteter; Madvigs Grammatik rep. 1 Version om Ugen. Extemporallæsning efter Flemmers Udvalg: Plinius og noget af Svetonius; Livius, lib. 24.

4de stud. Kl. (Ankjær): Sallusts Jugurtha, 5—16, 20—38, 43—74, 80—81, 86—88, 108—114; Ciceros Tale pro S. Roscio Am.; af Ovid 800 Vers (Blochs Udvalg af Metamorphoserne: Verdensaldrene, V. 1—62, Deucalion, Phaethon, Cadmus, Actæon). Madvigs Grammatik. Hver Uge 2 Stile paa Skolen efter Iversens Stiløvelser. Mundtlig Oversættelse efter samme Bog.

3dje stud. Kl. (Ankjær): Ciceros Tale for S. Roscius og af Blochs Udvalg af Ovids Met. Verdensaldrene og Deucalion, 220 Vers. I Gramm. er Formlæren og Kasuslæren repeteret og af nyt læst Resten af Syntaxen til Kap. 9. Stile efter Iversens Stiløvelser, altid paa Skolen; mundtlige Øvelser efter samme Bog.

2den stud. Kl. (Henningsen): Cæsar de bello Gallico, 6te Bog og af Corn. Nepos Miltiades,

Themistocles, Aristides, Pausanias, Cimon. Repeteret Formlæren, læst og repeteret Syntaxens første Afsnit. 2 ugentlige Stile, 1 paa Skolen, 1 hjemme, og mundtlig Oversættelse efter Trojels Stiløvelser.

1ste stud. Kl. (Wulff): Forchhammers latinske Læsebog; det tilsarende af Formlæren. Skriftlig og mundtlig Oversættelse af Læsebogens danske Stykker og skriftlige grammatikalske Øvelser.

Græsk.

6te Kl. (Rektor): 5te, 6te og 7de Bog af Homers Odysse; ca. 500 Vers af Tregders Anthologi; Lukians Prometheus, Kharon og Hanen; Demosthenes' 1ste filipp. Tale. Det af Eorfatterne tidligere læste, der opgives til Afgangsprøven, er repeteret. Et Udvalg af Tregders Literaturhistorie er gennemgaaet. Under Læsningen af Forfatterne er der stadig henvist til Tregders Mythologi, Christensens Statsliv og Bergs Formlære.

5te Kl. (Dahlenborg): Xenofons Anabasis, 2den Bog, Platons Apologi og Kriton; Lysias' Tale mod Eratosthenes; af Homers Odysse 1400 Vers (regnet fra IV, 625). Bergs Formlære, Tregders Mythologi og Christensens Statsliv.

4de stud. Kl. (Ankjær): Xenofons Anabasis, 2den Bog. 1ste Bog af Homers Odysse. Bergs Formlære. Af Tregders Mythologi §§ 1—101 og 185—201.

3dje stud. Kl. (Dahlenborg): Bergs Forskole og det tilsvarende i Bergs græske Formlære. De danske Stykker ere skrevne. 1 Kapitel af Xenofons Anabasis.

Religion (Holm).

6te Kl.: Omtalt er (af Middelalderens Kirkehistorie) Missionen, Pavedømmet og Varslerne om Reformationen; desuden nogle af de mest fremtrædende Personligheder og Retninger i Middelalderen og den nyeste Tid. Romerbrevet er fortolket.

5te Kl.: Kirkehistorie som 6te Kl. 1ste Korinthierbrev er fortolket.

3dje stud. Kl. og 3dje Realkl.: Repeteret Balsøvs Lærebog og Assens' mindre Bibelhistorie.

2den stud. Kl. og 2den Realkl.: Balslevs Lærebog fra 1ste Trosartikel til Daabens Sakrament. Assens' Bibelhistorie fra 7de Afsnit i g. T. til Jesu Lidelse og Død. 12 Psalmer.

1ste stud. Kl. og 1ste Realkl.: Balslevs Lærebog forfra indtil 1ste Trosartikel. Af Assens' Bibelhistorie det gamle Testament til 7de Afsnit. 12 Psalmer.

Historie-

6te Kl. (Herskind): Middelalderen, den nyere og den nyeste Historie efter Blochs Lærebøger. Repeteret det hele Pensum, som opgives til Afgangsexamen.

5te Kl. (Herskind): Oldtidens Historie efter Thriges mindre Lærebog; Middelalderens og den nyeste Tids Historie efter Blochs Lærebog for de lærde Skoler.

4de stud. Kl. (Herskind): Nordens Historie efter Thriges Lærebog for de lærde Skoler.

4de Realkl. (Herskind): Blochs Lærebog for Realskoler.

3dje stud. Kl. (Holm): Af Blochs Lærebog for Realskoler den nyere Historie fra S. 42 til S. 175.

3dje Realkl. (Herskind): Som 3dje stud. Klasse og desuden den nyeste Tids Historie. 3*: Samme Pensum; desuden rep. den gamle Historie og den nyere Historie til Side 42.

2den stud. Kl. og 2den Realkl. (Holm): Blochs Lærebog i Historien, I., S. 120 til II., S. 42; desuden har 2* repeteret det i første Klasse læste Pensum.

1ste stud. Kl. (Henningsen): Samme Bog I. til Korstogene (S. 120).

1ste Realkl. (Holm): Som 1ste stud. Kl.

Geografi (Nielsen).

4de stud. Kl. og 4de Realkl.: Granzows Lærebog i Geografi.

3dje stud. Kl.: Granzows Lærebog i Geografi, S. 224—272.

3dje Realkl.: Som 3dje stud. Klasse.

2den stud. Kl.: Granzows Lærebog i Geografi, S. 156—224.

2den Realkl.: Som 2den stud. Klasse.

1ste stud. Kl.: Granzows Lærebog i Geografi, 2. Oplag, S. 98—169 med Undtagelse af S. 140—150.

1ste Realkl.: Som 1ste stud. Klasse.

Naturhistorie (Nielsen).

4de stud. Kl. og 4de Realkl.: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2 og Strøms Botanik.

3dje stud. Kl.: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 173—273. Strøms Botanik fra S. 76—120.

3dje Realkl.: Som 3dje stud. Kl.

2den stud. Kl.: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 86—173. Strøms Botanik, S. 31—76.

2den Realkl.: Som 2den stud. Kl.

1ste stud. Kl.: Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2, S. 1—86. Strøms Botanik, S. 8—31.

1ste Realkl.: Som 1ste stud. Kl.

Naturlære (Winde).

6te Kl.: Karl Schmidts Lærebog i Fysik fra S. 116 (Smeltning) til Lyset og Jørgensens Astronomi fra tredje Kapitel (Solsystemet). Derefter Repetition af det hele Pensum.

5te Kl.: Karl Schmidts Lærebog i Fysik (3dje Udgave) til S. 128 (Dampmaskinen) og Jørgensens Astronomi til 3dje Kapitel.

4de Realkl.: Lorenz' kortfattede Naturlære fra Lyset og Hannibal Jespersens Lærebog i uorganisk Kemi fra Kulstof. Derefter Repetition af det hele Pensum.

3dje stud. Kl. M. og 3dje Realkl.: Lorenz' Naturlære til Lyset (S. 57).

Mathematik og Regning.

4de stud. Kl. (Ovesen): Geometri efter Mundt: Læst Figurers Forvandling og Lighedannedhed, dernæst repeteret hele Plangeometrien. Arithmetik efter Steens Algebra: Læst Logarithmer, dobbelt irrationale Størrelses Forvandling, exponentielle Lig-

ninger, sammensat Rentes Regning, Rækker og Egenskaber ved hele Tal; dernæst repeteret det hele Pensum efter Assens' elementære Arithmetik og Steens Algebra. Regning: Øvelser i Reguladetri, Delingsregning, Kjæderegning, Procentregning, Udmaaling af Flader og Legemer. Til Besvarelse hjemme og paa Skolen givet 1 à 2 Opgaver ugentlig, i alt omtrent 70 Opgaver.

4de Realkl. (Ovesen): Ligesom 4de stud Kl.

3dje stud. Kl. (Ovesen): Geometri efter Mundt: Læst og repeteret fra 4de Kapitel, »Constructioner«, til »Figurers Forvandling«. Arithmetik efter Steens Algebra: Læst og repeteret Potens og Rod indtil Stykke 26; ligeledes Ligninger af 1ste og 2den Grad. Regning: Øvelser i Reguladetri, Delingsregning, Procentregning og Udmaaling af Flader. Omtrent 70 Opgaver ere givne til Besvarelse, mest hjemme.

3dje Realkl. (Winde): Ligesom 3dje stud. Kl.

*3** (Winde): Læst og repeteret det befalede Pensum efter Assens Arithmetik, Steens Algebra og Mundts Geometri. I Regning de samme Øvelser som 3dje Realklasse samt Kjæderegning, Logarithmergning og Udmaaling af Legemer.

2den stud. Kl. (Winde): Læst og repeteret 2 Gange Mundts Plangeometri forfra til 4de Kapitel, »Constructioner«. Læst og repeteret efter Assens' Arithmetik: Proportioner, Kvadrat- og Kubikrods Uddragning; efter Steens Algebra: Potens. Repeteret det i Fjor læste Pensum. Regning: Reguladetri, Delingsregning, Procentregning.

2den Realkl. (Ovesen): Ligesom 2den stud Kl. 2* har repeteret det, som er læst i forrige Aar, og derefter haft Øvelser i Opløsning af Ligninger af første Grad med en og flere Ubekjendte.

1ste stud. Kl. (Ovesen): Geometri: Læst og repeteret 2 Gange Chr. Møllers Grundtræk af Læren om Rumstørrelser, 1ste Afdeling. Arithmetik: Læst og repeteret 2 Gange Assens Arithmetik til Proportioner med Øvelser paa Tavlerne. Regning: Brøkgregning, Reguladetri og Hovedregning.

1ste Realkl. (Winde): Ligesom 1ste stud. Kl.

Geometrisk Tegning (Winde).

4de Realkl.: Plangeometriske Tegninger, navnlig

Konstruktion af algebraiske Udtryk, Figurers Forvandling og ligedannede Figurer.

3dje Realkl.: Begyndelsesgrundene af plangeometrisk Tegning.

Frihaandstegning (Holm).

4de og 3dje Realkl.: Frihaandstegning efter Gibsfigurer, Hetsch's 24 Øvelsestavler samt andre Fortegninger.

2den og 1ste Realkl.: Chr. V. Nielsens »Nyt Kursus i elementær Frihaandstegning«, C. Rasmussen »Progressivt ordnede Fortegninger«, Hetsch's Øvelsestavler samt nogle andre Fortegninger.

I alle Klasser ere Figurerne efter Hetsch's og Chr. V. Nielsens Fortegninger gjengivne i en fra Forbilledets forskjellig Størrelse.

Sang (Nathan).

De 5 ugentlige Timer have været fordelte saaledes, at 6te, 5te og 4de Klasse have haft 1 Time, 3dje Kl. 1 Time, 2den Kl. 1 Time og 1ste Kl. 1 Time. Til Sammensang er anvendt 1 Time.

Gymnastik.

Disciplene have deltaget i Gymnastik og Exercits fordelte paa 4 Hold; det ældste Hold, 6te og 5te Klasse, har tillige haft Hugning. Ved Skoleaarets Slutning deltog 118 Disciple i Øvelserne.

Svømning har fundet Sted, naar Vejret tillod det, i Tidsrummet fra 1ste Juni til 13de Juli 1881, medens der ingen Svømmeøvelser foretoges efter Sommerferien paa Grund af den kolde Temperatur.

Skydning.

19 Disciple have deltaget i Skydningen. Der er skudt 15 Gange, hver Gang 5 Skud pr. Discipel. Alle have skudt baade paa 100 og paa 180 Alen.

Resultatet af Skydningen:

Disciplenes Antal.	Afstand.	Skud.	Træffere.	Points.	Totalsum.	Middeltal.
19	100	570	488	897	1385	2,4
19	180	855	677	1160	1837	2,1
I alt 19		1425	1165	2057	3222	2,3

Der er skudt 190 Skud i støttet Anslag (Resten i frit Anslag) og 171 Skud med Bagladeriffel. Hver Discipel har skudt 30 Skud med Salonriffel, og forberedende Skydeøvelser ere jævnlige afholdte.

Præmieskydning afholdtes den 18de April. Skydningen foretoges paa 180 Alen, 19 Disciple deltog, og hver gjorde 5 Skud i frit Anslag, i alt med Om-skydning 104 Skud.

Af de udsatte Præmier, af hvilke 1ste Præmie var en Bog, 2den en Silkeparaply, 3dje en Sommerparaply og en Bog, tilfaldt

1ste Præmie *Wiese* af 4de Realkl. med 14 Points;
 2den — *P. Petersen* af 6te Kl. med 14 —
 3dje — *Jepsen* af 4de Realkl. med 14 —

Til *Afgangsprøven* opgive de studerende Disciple:
 i Latin: *Ciceros* Taler for det maniliske Lovforslag, *Ligarius* og *Kong Dejotarus*; *Cato major* og *Lælius*; *Senecas* consolatio ad *Marciam*; *Livius*, 1ste Bog; *Tacitus'* Annaler, c. 80 Kap. af 2den og 3dje Bog (*Brickas* og *Thomsens* Udvalg, S. 45—92); *Virgils* Æneide, 2den Bog; *Horats*, 1ste og 2den Bog af *Oderne* samt *Brevene* og *ars poetica*; af *Madvigs* carmina selecta de 9 første og de 2 sidste Digte af *Catul*, de 3 første *Eleger* af *Tibul*, af *Ovid* de 2 første Stykker, af *Juvenal* den første *Satire* og endelig alle *Epigrammerne* af *Martial*. *Kursorisk* have Kandidaterne i de to sidste Skoleaar gennemgaaet *Livius'* 3dje Bog, c. 1—40, af *Flemmers* Udvalg af *Sølv-alderens* prosaiske Forfattere S. 3—69 (*Curtius*) S. 136—155 (*Svetonius*), S. 157—176 (*Plinius min.*), S. 235—243 (*Tacitus*) og af *Kielsens* Udvalg af *Ciceros* Breve S. 50—100.

i Græsk: *Homers Iliade*, 9de, 10de og 11te Bog; *Odysseens* 5te, 6te og 7de Bog (*Gad*: *Iliadens*

- 1ste og 6te Bog, Odysseens 1ste, 2den, 5te, 6te og 7de Bog); af *Treyders Anthologi*: de homeriske Hymner, de 8 første Idyller, de 5 første samt 7de og 8de Elegi, de 15 første Epigrammer og af *μέλη* det 2det, 4de, 6te, 10de, 11te, 13de, 14de, 16de, 17de, 18de, 22de, 23de og 24de; *Herodots* 9de Bog; *Xenofons* Anabasis, 3dje og 2 Kap. af 4de Bog (*Gad*: hele 4de Bog alene); *Platons* Apologi og Kriton; *Lukians* Prometheus, Kharon og Hanen; *Demosthenes'* 1ste filippiske Tale.
- i Oldnordisk: Af *Wimmers* Læsebog Prosastykkerne og af Digtene: Vavtrudnesangen, Trymskvadet og Tankesprogene af Hávamál.
- i Engelsk: *Listovs* Læsestykker, 2den Afdeling, S. 1—41, 61—98 og 184—204; *J. Løkke*, Engelske Forfattere i Udvalg, S. 135—146, 278—288, 348—362 og 365—379.
- i Historie: Den gamle Historie efter *Thriges* mindre Lærebog for de lærde Skoler; Middelalderen efter *Blochs* Lærebog for de lærde Skoler; den nyere Tid efter *Blochs* Lærebog for Realskoler (Opdagelserne og Tredivaarskrigen ere dog læste efter *Blochs* Lærebog for de lærde Skoler); den nyeste Tid efter *Blochs* Lærebog for de lærde Skoler; Nordens Historie efter *Thriges* Lærebog for de lærde Skoler.
- i Naturlære: *Karl Schmidts* Lærebog i Fysik med Undtagelse af Lyslæren.
- i Astronomi: *Jørgensens* Astronomi.

Til *Realafgangsexamen af højere Grad* opgives:

- i Fransk; 103 Sider af *Borrings* Études littéraires.
- i Engelsk: 183 Sider i *Listovs* Læsestykker, 2den Afdeling, og 23 Sider i *Ch. Dickens*: A Christmas Carol.
- i Historie: *Blochs* Lærebog for Realskoler.
- i Geografi: *Granzows* Lærebog.
- i Naturhistorie: *Lützens* Lærebog i Zoologien Nr. 2 og *Strøms* Botanik.
- i Naturlære: *Lorenz'* kortfattede Naturlære og *Hannibal Jespersens* Lærebog i uorganisk Kemi.
- i Arithmetik: *Assens'* Begyndelsesgrunde i Arithmetik; *Steens* elementære Algebra.

- i Geometri: *Mundts* Plangeometri; *Chr. Møllers* Grundtræk af Læren om Rumstørrelser.

- Til *Realafgangsexamen af lavere Grad* opgives:
 i Tysk: Det befalede Pensum af 200 Sider dels af *Hauffs* Märchen dels af *Hjorts* Læsebog.
 i Historie: *Blochs* Lærebog for Realklasser.
 i Geografi: *Granzows* Lærebog fra S. 78.
 i Naturhistorie: *Lützens* Lærebog i Zoologien Nr. 2 og *Strøms* Botanik.
 i Mathematik: Det befalede Pensum efter *Mundts* Plangeometri og *Steens* elementære Algebra.

6. Skolebibliotheket og de videnskabelige Samlinger.

I den efterfølgende Fortegnelse over Bibliothekets Tilvæxt til Slutningen af April Maaned ere de med * betegnede Skrifter sendte fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Ordningen er i Overensstemmelse med Hovedfortegnelsen, som findes i Indbydelsesskriftet for 1858. Hvor Trykkestedet ikke er angivet, er det Kjøbenhavn.

I. Theologi.

- A. Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur, udg. af L. Gude, 1881, 2—4 H.
 D. *F. V. Andersen. Embede og Ordination i deres indbyrdes Grundforhold (Disp). 1880.
 F. Godet. Bibelske Studier; paa dansk ved A. Jensen. 2det Oplag. 1878.
 Hans Knudsen. Om Jesu Christi Person og Liv, 1ste Afd., 7—8 H. 1881—82.
 E. F. V. Andersen. Til Forsvar for Mynsters Eftermæle. 1881.
 Kirkehistoriske Samlinger, udg. af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie ved H. F. Rørdam, 3dje Række, 3dje Bd., 2—3 H. 1881.
 H. F. Rørdam. Danske Kirkelove fra 1536—83, 1ste H. 1881.

II. Filosofi.

- L. Feilberg. Om størst Udbytte af Sjølsevner. 1881.
 O. Møller. Til Forstaaelse og Bedømmelse af Nutidens Fritænkeri. 1881.

III. Rets- og Statsvidenskab. Statistik.

- A. Lovtidende for 1881, Nr. 20—60 og for 1882, Nr. 1—16.

Ministerialtidende for 1881, Nr. 15—48 og for 1882, Nr. 1—14.

* Love og Expeditioner, vedkommende Kirke- og Skolevæsen, udg. af Skibsted. 1880. Udg. 1881.

* Forslag til Finantslov for 1882—83, § 21.

B. Kongl. dansk Hof- og Statskalender for 1882.

* Statistisk Tabelværk, 4de Række, Litr. D Nr. 3. 1880.

* Statistiske Meddelelser, 3dje Række, 2det og 3dje Bd. 1880.

IV. Lægevidenskab.

A. Hertel. Om Sundhedsforholdene i de højere Dreng- og Pigeskoler i Kjøbenhavn. 1881.

* E. Ipsen. Bidrag til Bedømmelsen af Knalederectionen (Disp.) 1881.

* L. Neumann. Symptomatologien af Elephantiasis Arabum pedum. (Disp.) 1881.

* E. A. Tscherning. Bidrag til Bedømmelsen af den saakaldte Lokaltuberkuloses Betydning for Tumor Albus. (Disp.) 1881.

V. Naturlære.

A. Guillemin. Universet, almenfattelig Fremstilling af Stjernelæren. Ved A. Paulsen. 7—11 Lev. 1881—82.

Tidsskrift for Physik og Chemi, udg. af A. Thomsen, Ad. Paulsen og Th. Thomsen, 1881, 4—12 H., 1882, 1—3 H.

VI. Mathematik.

* C. Crone. Om Fladerne af fjerde Orden med Tilbagegangskeglesnit og deres Konturer. (Disp.) 1881.

Tidsskrift for Mathematik, udg. af Zeuthen. 1881, 2—6 H., 1882, 1 H.

VII. Naturhistorie.

A. Archiv für Naturgeschichte, herausg. von Troschel. Berlin 1877, 6tes H.; 1878, 6tes H.; 1880, 4tes H.; 1881, 2—4 H.; 1882, 1stes H.

Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskab, udg. af Lütken og Warming, 1881, 2—6 H., 1882, 1 H.

B. V. Bergsøe. Fra Mark og Skov. 19—20 H. 1881.

* J. E. V. Boas. Bidrag til Kundskaben om Conus arteriosus og Arteriebuerne hos Amphibierne. (Disp.) 1881.

F. v. Hellwald. Naturgeschichte des Menschen. 6te—16te Lief. Stuttgart 1881—82

I. C. Schjødte. Zoologia Danica. 2det H. 1881.

VIII. Geografi. Topografi. Rejsebeskrivelser.

Ed. Erslev. Lærebog i den almindelige Geografi, Nr. 1. 6te Udg., 3—4 H. 1881.

A. E. Nordenskjöld. Vegas Rejse omkring Asia og Europa. Autoris. Udg. ved B. Geelmuyden. 4—17 H. Kristiania 1881—82.

A. Petermann. Mittheilungen über wichtige Erforschungen auf dem Gesamtgebiete der Geografi, herausgeg. von Dr. E. Behm. 26 Bd., 5—12 H.; 27 Bd., 1—4 H. Gotha 1880—81.
 A. Petermann. Ergänzungshefte, Nr. 65—67. Gotha.
 W. F. A. Zimmermann. Der Erdball und seine Naturwunder, 12te—28ste Lief. Berlin 1881—82.
 Uddrag af Aalborg Byraads Forhandlinge for 1880. Aalborg 1881. (Gave.)

IX. Historie.

- A. Historisk Archiv, udg. af Granzow og Thrige, 1881, 5—12 H., 1882, 1—4 H.
 Historisk Tidsskrift, redig. af C. F. Bricka, 5te Række, 2det Bd., 3dje H.; 3dje Bd., 1ste H.
 W. Oncken Allgem. Geschichte in Einzeldarstellungen. 32ste—49ste Abth. Berlin 1881—82.
 Ludvig Weiszer. Bilder-Atlas zur Weltgeschichte. Stuttgart.
- D. *Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv. 6te Bd., 6te H. 1881.
 N. Bache. Nordens Historie. 13—21 H. 1881—82.
 S. Bugge. Studier over de nordiske Gude- og Heltesagns Oprindelse. 1 Række, 2det H. Christiania 1881.
 H. N. Clausen. Fædrelandske Forhold og Anliggender. 4—5 H. 1881.
 Kr. Erslev. Dronning Margrethe og Kalmarunionens Grundlæggelse. 1882.
 Fr. Winkel Horn. Den danske Litteratur Historie. 9—10 H. 1881.
 J. Kinch. Ribe Bys Historie og Beskrivelse. 2—3 H. Odde 1881.
 Troels Lund. Danmarks og Norges Historie i Slutningen af det 16de Aarhundrede. I., Indre Historie, 4 Bog. 1882.
 R. Mejborg. Billeder af Livet ved Christian den femtes Hof. 1882.
 D. G. Monrad. Politiske Breve Nr. 19. Den stille Magt. Nykjøbing paa Falster. 1882.
 Sigurd Müller. Kortfattet dansk Literaturhistorie. 1881.
 A. H. Nielsen. Stamtavle over Familien Berlin. Aalborg. 1880. (Gave.)
 Personallistorisk Tidsskrift, udg. af Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personallistorie. 2det Bd., 2—4 H., 3dje Bd., 1 H. 1881—82.
 Samlinger til Fyens Historie og Topografi, 9 Bd. 1 H. Odense. 1882.
 Samlinger til jydsk Historie og Topografi, 8 Bd., 3—4 H. Aalborg 1881.
- E. G. Brandes. Ferdinand Lassalle. 1881.
 Antiquarisk tidsskrift för Sverige. 4de d., 3—4 h.; 6te d., 1, 2 o. 4 h. Stockholm 1881.
 Sveriges Historia, författad af Montelius, Hildebrand, Alin o. fl., 4de delens 4, 6 og 9 h., 6te delens 1—6 h. Stockholm 1881—82.
- G. Opfindelsernes Bog. Udg. af Forlagsbureauet, 52—56 H. 1881—82.

X. Filologi.

- C. Nordisk Tidsskrift for Filologi og Pædagogik. Ny Række, 5te Bind, 3—4 H. 1880—81.
Oversigt over det philol.-hist. Samfunds Virksomhed 1878—80. Udg. 1880.
- D. I. Aars. Sokrates, skildret gennem Oversættelser af Platon. Kristiania 1881.
- F. V. A. Bloch og J. M. Secher. Haandbog i den græske og romerske Mythologi. 1—5 Lev. 1881—82.
Dr. E. Munk. Geschichte der griechischen Literatur. Für Gymnasien u. zum Selbstunterrichte. 3te Aufl. Neu bearbeitet v. R. Volkmann. 2ter Th., 2tes H. Berlin 1880.
P. H. Tregder. Haandbog i den græske og latinske Literaturhistorie. 4de Udg. 1880.
- I. J. N. Madvig. Den romerske Stats Forfatning og Forvaltning. II. 1882.
A. Forbiger. Hellas u. Rom, 1ste Abth., 2—3 Bd, 2te Abth, 1—2 Bd. Leipzig 1872—76.
- K. Franz Bopp. Vergleichende Grammatik des Sanskrit, Send, Armenischen etc. 2te Auflage, 3tter Bd, 2te Hälfte. Desuden det til hele Værket hørende „Sach- und Wortregister“. Berlin 1861—63.

XI. Nyere Sprog og Literatur.

- B H. E. Ewald. Georg Reinfeldt, en Roman. 1881.
Flor. Haandbog i den danske Literatur, 8de Udg. ved P. Hansen. 1881.
Sv. Grundtvig. Tillæg til Dansk Haandordbog. 1882.
M. Hammerich. Fremstillingens Kunst i Retning af det almenlæselige. 1881.
H. Ibsen. Gengangere Et Familiedrama i 3 Akter. 1881.
O. Kalkar. Ordbog til det ældre danske Sprog, 1—2 H. 1881—82.
*E. v. d. Recke. Principerne for den danske Verskunst. (Disp). 1881.
K. Rovsing. Konservative Sprogbemærkninger. 1881.
- C. George Elliot. Adam Bede, I—II. Leipzig 1859.
— Scenes of clerical life, I—II. Leipzig 1859.
— Romolo, I—II. Leipzig 1863.
Life of Horace Mann. By his wife. Boston 1865.
Walter Scott. The antiquary. Leipzig 1845.
— Old mortality. Leipzig 1846.
W. M. Thackeray. The Paris Sketsch Book, I—II. Leipzig 1873.
— Roundabout papers, I—II. Leipzig 1869.
- D. Kapers dansk-tyske Ordbog, 2det Oplag. 1880.
- E. Alfred de Musset. Premières poésies, 1829—35, nouv. édit. Paris 1867.
— Nouvelles. Paris 1879.
— La confession d'un enfant du siècle, nouv. édit. Paris 1880.

- Alfred de Musset. Comédies et proverbes, I—II. Paris 1867—68.
 — Poésies nouvelles, 1836—52, nouv. édit. Paris 1880.
 — Contes. Paris 1879.
 — Oeuvres posthumes. Paris 1867.
 Molière. Nouvelle édition publiée sous la direction de M. Ad. Regnier. Tome VI. Paris 1881.

XII. Pædagogik. Skole- og Universitetsefterretninger.

- A. Vor Ungdom, Tidsskrift for Opdragelse og Undervisning, udg. af Pio, Trier og Voss. 1881, 1—6 H., 1882, 1—2 H.
 B. *Forelæsninger og Øvelser ved Københavns Universitet og den polytekniske Læreanstalt. 1—2. 1881.
 *Fortegnelse over Studerende, der i 1880 have tilendebragt Afgangsexamen ved de lærde Skoler eller Adgangsexamen ved Universitetet.
 *C. Goos. Aarbog for Københavns Universitet o. s. v. for 1879—80. 1881.
 *Indbydelsesskrift til Københavns Universitets Fest i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag 1881. (R. Nielsen: Om det oprindelige Forhold mellem Religion og Videnskab.) Indbydelsesskrift til Universitetets Reformationsfest 1880. (P. L. Panum: Bidrag til Kundskab om vort medicinske Fakultets Historie 1648—1766.)

* Skoleprogrammer.

- a. Danske for 1881:
 Aarhus; Frederiksborg; Herlufsholm (Dr. Forchhammer: I. Nogle Skolepørgsmaal, II. 2. Sang- og Musikundervisningen paa Herlufsholm); Horsens; Metropolitanskolen (H. F. E. Jungersen: Bidrag til Kundskaben om det Jacobske Organ hos Hvirveldyrene); Nykjøbing; Odense (C. G. V. Faber: Oversættelse af nogle Stykker af Ariosto's Rasende Roland); Randers; Reykjavik; Ribe (N. E. Øllgaard: Den dansk-norske Literaturs Historie i sammentrængt Fremstilling); Roskilde; Rønne; Sorø (I. H. Bang: Udkast til Souverainitets Historien af J. Langebek); Viborg. Borgerdydsskolen i København. Borgerdydsskolen paa Kristianshavn. Fredericia Latin- og Realskole. Haderslev Læreres Skole. Helsingørs højere Realskole (Katalog over Skolens Bogsamling). Kolding Latin- og Realskole. Lyceum. Maribo's Skole. Slagelse Realskole. Det v. Westenske Institut. Vordingborg Realskole.
- b. Svenske for 1881:
 Carlskrona. Christiansstad. Falun. Gefle. Göteborg. Göteborgs Realgymnasium. Halmstad. Helsingborg. Hernösand (I. Nordlander: Minnen af heden tro och kult i Norrlandska ortnann). Hudiksvall (F. V. Sidvall: Några ord om den i skolan förekommande läsning af latinske författare och til dem hörende kommentarer).

Jönköping (J. I. Nyqvist: Til minnet af Per Brahe den yngre). Kalmar (Dr. H. J. Beronius: Hufvuddragen af den allmänna elementarbildningen i England, Frankrike och Tyskland). Karlstad (E. F. Gustrin: Inledning til Pedagogiken). Linköping (G. Andersson: Studier i Linköpings Stifts odlingshistoria. I. Ärkebiskop Abrahams råfst). Luleå (A. V. Lönnegren: Grundsatser i Svensk prosodik. K. A. Fredholm: Katalog öfver Luleå Läroverks Boksamling). Lunds privata Elementarskola. Karolinska Katedralskolan i Lund. Norrköping. Nyköping (F. S. Svenson: Equationen och dess användning redan vid undervisningen i aritmetik). Malmö (O. Nilsson: Danmarks uppträdande i svenska Tronföljarefrågan, åren 1739—1743. III). Skara Gymnasium. Stockholm: Högre Real-läroverket (S. Almquist: Studier öfver släktet Hieracium); Högre Latinläroverket å Norrmalm etc. (Sv. Dahlgren: Om Lucianus och hans tid); Nya Elementarskolan (J. E. M. Leander: Essai syntaxique sur les pronoms personnels dans le Français moderne); Beskowska skolan; Wallinska Flickskolan; Högre Latinläroverket å Södermalm (I. Personne: Grunddragen till gamla testamentets sedelära); Stockholms Högskola; Ateneum. Strengnäs (H. Wendell: Étude sur le participe présent français). Sundsvall. Upsala (M. Falk: Integration af två partiella differentialeqvationer). Fjellstedtska skolan i Upsala. Wenersborg. Westerås. Westervik (R. Kajerdt: en skolfråga för dagen.) Wexjö. Wisby. Örebro (N. K. W. Gellerstedt: Förteckning öfver Örebro läroverks myntsamling).

c. Norske for 1881:

Aalesund (V. Voss: Lidt om den nuværende Skoleordning). Aars og Voss's Latin- og Realskole (H. Brekke: Bidrag til dansk-norskens lydlære). Arendal. Bergen. Christiania Kathedralskole (H. W. Ottesen: Embedsvalgene i Rom henimod Republikens Ende). Drammen. Frederikshald. Gjertsens Skole (H. Nielsen: Om tegning og skrivning paa tyske højere almenskoier. I. Schram: En kort oversigt over det engelske sprogs historiske udvikling). Hamar (Rektor Horn: 1. Forhandlinger ang. den nye skolebygnings opførelse med træsnit af skolens grundplan. 2. Latingymnasium paa Hamar. Pastor Jervell: Salmundervisning i skolens lavere klasser). Kristianssand. Kristianssand (G. Landmark: Om stilen i prosa og poesi og navnlig om troper og figurer). Laurvig. Lillehammer. Molde. Skien. Tanks Skole i Bergen. Thronhjems. Thronhjems borgerlige Realskole. Tromsø (A. E. Eriksen: Norske studenter, baccalaurer og magistre ved Kjøbenhavn's universitet i aarene 1611—1635).

XIII. Encyklopædi. Bøgekundskab.

*Chr. V. Bruun. Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kgl. Bilbiotek. 1881.

Katalog over Herlufsholms Skoles Bogsamling. 1882. (Gave.)

Nordisk Boghandlertidende. 15de Aargang, Nr. 48—54, og 16de Aargang, Nr. 1—47.

Svenskt Boklexikon. Åren 1830—65. 39—48 häftena. Stockholm 1881—82.

J. Vahl. Dansk Bogfortegnelse for Aarene 1869—82, 1—9 H. 1881—82.

Verzeichniz der Bücher, Landkarten etc., welche vom Januar bis zum December 1881 neu erschienen sind. Leipzig 1881—82. (Gave.)

XIV. Tidsskrifter af blandet Indhold.

Literarisches Centralblatt für Deutschland. 1881. Nr. 19—52; 1882, Nr. 1—18. Leipzig.

Nordisk tidsskrift för vetenskap, konst och industri, utgifven af den Letterstedtska föreningen. 1881, 3—8 h., 1882, 1—2 h. Stockholm.

*Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger. 1880, Nr. 3; 1881 Nr. 1.

Revue des deux mondes, 15de April 1881 til 15de April 1882. Paris.

XV. Tegning. Musik. Gymnastik. Blandinger.

C. Rasmussen. Progressivt ordnede Tegninger.

Viggo Sanne. Trestemmige Sange til Skolebrug. Syngelans VII Del. (33 Exemplarer.)

Discipelbibliotheket.

Indtægt.

Kontingent.....	28	36	„	Ø
Beholdning med Renter.....	42	—	85	—
		<u>70</u>	36	85

Udgift.

Indkjøb af Bøger.....	36	36	35	Ø
Indbinding.....	18	—	35	—
		<u>54</u>	36	70

Beholdning 16 — 15 —

Den naturhistoriske Samling

er bleven forøget med:

Hyla viridis.	} Kjøbte.
Bombinator igneus.	

Anthus pratensis. Gave af V. H. F. Wiese,
 Hale af en Klapperslange. Gave af V. R. G. H. Tügel.
 Aspidophorus cataphractus. }
 Solea vulgaris. } Gaver af M. C. Madsen.
 Corregonus lavaretus. }
 Belone vulgaris. Unger. }
 Skal af Echinus sp. Gave af C. F. G. P. Rasmussen.
 Puper af Melolontha vulgaris. Gave af E. T. Malling.
 Kage af et Hvepsebo. Gave af V. Terndrup.
 Tænia mediocanellata.

Den fysiske Samling

er i dette Skoleaar for en stor Del bleven underkastet en gennemgribende Reparation, som ifølge ministeriel Foranstaltning blev udført af Hr. Instrumentmager Weitzmann i Kjøbenhavn.

7. Særskilte Meddelelser.

A. Bestemmelser ang. Sammensmeltningen af de hidtil bestaaende Realafgangsexaminer og Forberedelsesexaminer til en enkelt almindelig Forberedelsesexamen.

1. Kgl. Anordning af 30te August 1881: Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg: gjøre vitterligt:

Vi ville allernaadigst have anordnet følgende Bestemmelser angaaende en Sammensmeltning af de tvende Afgangsexaminer for Realdisciple af lavere og højere Grad samt de tvende almindelige Forberedelsesexaminer af lavere og højere Grad ved Universitetet til en enkelt almindelig Forberedelsesexamen:

1. Ved almindelig Forberedelsesexamen kan aflægges Prøve i følgende Fag:

1. Modersmaalet, skriftlig og mundtlig Prøve, 2 Karakterer, som regnes dobbelt.
2. Engelsk, skriftlig og mundtlig Prøve, 1 Karakter, som regnes dobbelt.
3. Tysk, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
4. Fransk, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
5. Historie, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
6. Geografi, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
7. Mathematik, 3 skriftlige, 2 mundtlige Prøver med i alt 3 Karakterer.
8. Naturhistorie, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
9. Naturlære, mundtlig Prøve, 1 Karakter.

Desuden gives 1 Karakter for Orden med de skriftlige Arbejder ved Examen i det hele.

Altsaa i alt 16 Karakterer.

2. De, der agte at indstille sig til Adgangsexamen i Matematik ved den polytekniske Læreanstalt eller til den ved Landbohøjskolen foreskrevne Prøve for Skovbrugselever, maa forinden være prøvede ved den almindelige Forberedelsesexamen i alle ovennævnte 9 Fag og „bestaaede“ med mindst 48 Points, hvoraf 12 for Modersmaalet. Til „bestaaet med Udmærkelse“ kræves 120 Points. Have de kun taget Forberedelsesexamen med 2 Sprog, maa de underkaste sig en særlig Prøve i det tredje af det Omfang, som nedenfor er foreskrevet, og heri opnaa Karakteren „bestaaet“.

3. De, der ville indstille sig til de ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole foreskrevne Prøver for Landinspektørellever, Dyr læger, Landbrugselever og Havebrugselever skulle, forsaavidt ikke anden Adgangsberettigelse haves (jfr. Undervisningsplan for den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole), ligesom ogsaa de, der ville indstille sig til farmaceutisk Examen, Tandlægeexamen og juridisk Examen for Ustuderede, forinden have taget almindelig Forberedelsesexamen, dog med Forbigaaelse af et af de tvende levende Sprog, Fransk eller Tysk, efter frit Valg. Altsaa i alt 15 Karakterer. Til „bestaaet“ kræves 45 Points, hvoraf 12 for Modersmaalet, til „bestaaet med Udmærkelse“ 112½ Points. En særskilt Prøve i Latin maa Farmaceuterne underkaste sig og deri opnaa Karakteren „bestaaet“; se nedenfor Nr. 7.

4. Fordringerne i de enkelte Fag fastsættes saaledes:

a. Modersmaalet. Der opgives som læst to Komedier af Holberg, en Tragedie eller et større Digt af Øhlenschläger, flere Digte og prosaiske Stykker af bekendte danske Forfattere (Wessel, Ewald, Baggesen, Grundtvig, Heiberg, Hertz, Paludan-Müller, Winther osv.).

Skriftlig Prøve: Gjengivelse af et bekendt Stof; 1 Karakter, som regnes dobbelt.

Mundtlig Prøve: Ren og forstandig Oplæsning af et Digt og et prosaisk Stykke, Prøve i Sprogets Grammatik, saavel Formlære som Sætningslære, Samtale om Indholdet af det, der opgives læst; 1 Karakter, som regnes dobbelt.

b. Engelsk. Der opgives læst saa meget, som svarer til mindst 300 Sider af Tauchnitzerudgaven af sunbeam stories, hvoraf omtrent 1/6 Poesi.

Skriftlig Prøve: Oversættelse fra Engelsk til Dansk; der tillægges Bedømmelsen af det danske Sprogs Renhed i denne Version indflydelse paa Karakteren for den skriftlige Prøve i Modersmaalet.

Mundtlig Prøve: Ved Prøven i det læste lægges særlig Vægt paa Oversættelsen paa korrekt Dansk og høres i Sprogets Grammatik; desuden oversættes et ikke læst prosaisk Stykke.

1 Karakter, som regnes dobbelt.

c. Tysk. Der opgives af to eller flere Forfattere saa meget, som svarer til mindst 250 Oktavsider, hvoraf omtrent 1/6 Poesi.

Mundtlig Prøve som i Engelsk. 1 Karakter.

d. Fransk. Der opgives som læst saa meget, som

svarer til 250 Sider i Michel Levy Frères Udgave af *bibliothèque contemporaine*.

Mundtlig Prøve som i Engelsk. 1 Karakter.

e. Historie. Der kræves Kjendskab til Fædrelands-historiens og den almindelige Verdenshistories Grundtræk og Hovedbegivenheder omtrent i det Omfang, som er givet ved V. A. Blochs Lærebog for Realskoler. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

f. Geografi. Der prøves i fysisk og politisk Jord-beskrivelse tillige med de uundværligste Sætninger af den matematiske Geografi. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

g. Matematik og Regning.

Skriftlig forelægges to eller flere Opgaver i praktisk Regning af en saadan almindelig Natur, at der ikke fordres Kjendskab til bestemte Handelsforhold eller til Udtryk, der ere ejendommelige for enkelte Virkekredse. 1 Karakter.

I Arithmetik fordres Kundskab til Læren om Addition og Subtraktion, Multiplikation og Division, Potens-opløftning og Roduddragning med de derunder forekommende Udviklinger af positive og negative, hele og brudne, rationale og irrationale, reelle og imaginære Størrelser, Hovedsætningerne om Tallenes Egenskaber, Decimalbrøker, Proportioner og Progressioner, Logarithmer med deres praktiske Anvendelser, hvorunder sammensat Rentesregning, Ligninger af første og anden Grad, de første saa vel med en som med flere Ubekjendte.

Til skriftlig Behandling forelægges en eller flere Opgaver, som kræve lette Anvendelser af, hvad der er læst, og mundtlig prøves i Theorien og dens Anvendelse. Iblandt Opgaverne i Regning og Arithmetik bør altid én give Lejlighed til at vise praktisk Anvendelse af Logarithmer. 1 Karakter.

I Plangeometri fordres læst det for danske Lærebøger sædvanlige fælles Stof. Prøven er dels skriftlig, Løsning af Opgaver ved Konstruktion og Beregning eller lette Beviser, som slutte sig nær til det bekjendte, dels mundtlig i Theorien og dens Anvendelse. 1 Karakter.

h. Naturhistorie. Der prøves i Zoologi og Botanik, dog ikke i videre Omfang, end der kan læres ved Hjælp af Lützens Zoologi Nr. 2 med nogle Forbigaaelser og af Strøms Begyndelsesgrunde i Plantelæren. Der lægges særlig Vægt paa, at Examinanden paa Naturgjenstandene selv kan paavise de Forhold, hvorom der handles. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

i. Naturlære. Der fordres Kjendskab til Legemernes almindelige Egenskaber, til Ligevægtslovene for Kræfter virkende paa de enkelte Maskiner, til Trykforhold i Vædsker og Luftarter, Vægtfyldebestemmelser, Tyngden, Faldet og Cirkelbevægelse, til Varmens Udvikling, Maaling og Forplantning, dens Virkning paa Legemernes Tilstand, til Magnetismens Hovedfænomener og Jordmagnetismen, til Gnidnings- og Berøringselektricitet; til alt dette saaledes, at fremtrædende Natursyn i det daglige og praktiske Liv blive forstaaede som nødvendig Følge af gjældende Love. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

5. Opgaverne til den skriftlige Del af almindelig Forberedel-

sesexamen gives fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

6. Specialkaraktererne ere: ug, mg, g, tg, mdlg og slet, der betragtes som staaende lige langt fra hinanden, svarende til Talværdierne: 6, 5, 4, 3, 2, 1. Til disse Karakterer kan der føjes + eller ÷, der forhøjer eller nedsætter Karakteren med $\frac{1}{3}$: altsaa $ug \div = 5\frac{2}{3}$, $mg + = 5\frac{1}{3}$, $mg \div = 4\frac{2}{3}$, $g + = 4\frac{1}{3}$ o. s. v.; dog maa der ikke gives nogen Karakter over ug eller under slet.

Naar der ved Sammenlægning af de enkelte Censurers Karakterer fremkommer andre Brøker end Tredjedele, reduceres de til den nærmest liggende Tredjedel, saaledes at, hvad der er $\frac{1}{6}$ eller derover, gjøres til $\frac{1}{3}$ og, hvad der er under $\frac{1}{6}$, bortkastes.

Ved Sammentællingen af Specialkaraktererne i de enkelte Fag benyttes en anden Skala, hvori ug har Værdien 8, mg 7, g 5, tg 1, mdlg ÷ 7 og slet ÷ 23 og, naar Mellemkaraktererne medtages, $ug \div$ regnes = $7\frac{2}{3}$, $mg + = 7\frac{1}{3}$, $mg \div = 6\frac{1}{3}$, $g + = 5\frac{2}{3}$, $g \div = 3\frac{2}{3}$, $tg + = 2\frac{1}{3}$, $tg \div = \div 1\frac{2}{3}$, $mdlg + = \div 4\frac{1}{3}$, $mdlg \div = \div 12\frac{1}{3}$ og $slet + = \div 17\frac{2}{3}$.

I Examensvidnesbyrdet indføres samtlige Specialkarakterer med deres nøjagtige Talværdi og til Slutning den samlede Talværdi af disse.

7. Ved Prøven i Latin for Farmaceuter forlanges, at Examinanden har ordentlig læst en lille Læsebog for Begyndere, til Indøvelse af Grammatikkens Hovedregler, særlig for den almindelige regelmæssige Bøjning, og til Erhvervelse af det almindeligste Ordforraad, samt saa meget, som svarer til 16 Sider i en Teubners Stereotypudgave af en let latinsk Forfatter, saasom Cornelius Nepos, Justinus, Eutropius. Ved Prøven overhøres saavel i Læsebogen som i den læste Del af en Forfatter. Disciple, der have bestaaet 4de Klases Hovedexamen med Godt i Latin, ere fritagne for denne Prøve.

8. Den ved Udgangen af den lærde Skoles 4de Klasse afholdte Aars- eller Hovedexamen giver, naar den er bestaaet med mindst 33 Points, den samme Adgang til højere Undervisningsanstalter og Fagexamen, som den almindelige Forberedelsesexamen.

9. Den, der bestaar Skolelærerexamen med Hovedkarakteren „Meget duelig“, kan derefter ved at bestaa en Tillægsprøve i Engelsk og et af de to Sprog, Fransk eller Tysk, efter eget Valg, med saadanne Karakterer, hvis Talværdi svarer til Værdien af et „Meget Godt“ og et „Temmelig Godt“, erhverve sig de Rettigheder, som almindelig Forberedelsesexamen giver; og kan denne Tillægsprøve aflægges enten for Examenskommissionen for Privatister eller ved en af de Skoler, der have faaet Ret til at afholde almindelig Forberedelsesexamen.

10. Den, der har bestaaet almindelig Forberedelsesexamen, bliver, naar han inden 5 Aar derefter indstiller sig til Skolelærerexamen, at fritage for Prøve i Historie, Geografi, Matematik, Naturlære og Naturhistorie, forsaavidt han ønsker saadan, og ville i saa Fald de ham ved førstnævnte Examen meddelte Karakterer i nævnte Lærefag være at optage i hans Examensvidnesbyrd for Skolelærerexamen og med Hensyn til Beregningen af Hovedkarakteren ved denne at tage i Betragtning efter deres Værdi ifølge Reglerne for samme.

11. Den, der har bestaaet almindelig Forberedelsesexamen,

kan indstille sig til Afgangsexamen for Studerende i matematisk-naturvidenskabelig Retning, naar han, forudsat at han i to fremmede Sprog, Geografi og Naturhistorie har opnaaet Karakterer til en samlet Talværdi af mindst 15 Points, supplerer den med en Prøve i Latin (mundtlig og skriftlig) og derved opnaar Karakterer til en samlet Talværdi af mindst 6 Points, og i sproglig-historisk Retning, naar han, forudsat at han i to fremmede Sprog, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Arithmetik har opnaaet 21 Points, supplerer den med en Prøve i latinsk Stil og derved opnaar mindst „Tømmelig Godt“.

12. Skoler, som med Tilladelse af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet kunne holde almindelig Forberedelsesexamen, lade de Lærere, som have undervist Disciplene, examinere hver i sit Fag under den Kontrol, som Ministeriet anordner. Disse Skoler kunne ogsaa modtage Privatister til Prøven.

13. Til Examenskommission for Privatister sammenkalder Ministeriet et passende Antal Mænd, som foruden Fagkundskaben besidde Erfaring i Skoleundervisning. Kommissionen vælger selv de Kræfter, den behøver til Examen Ordning og Tilsyn ved de skriftlige Prøver.

14. Almindelig Forberedelsesexamen afholdes ved Skolerne én Gang aarlig, enten til Paaske, eller i Tiden mellem den 15de Juni og 15de Juli, for Examenskommissionen to Gange aarlig, i Januar og Juni Maaned. Skjønt de i det foregaaende angivne Fordringer ere beregnede paa Disciple, der have fyldt 16 Aar, skal det dog ikke være forment yngre Personer at indstille sig til Examen, dog ingen førend han har fyldt sit 15de Aar.

15. Den almindelige Forberedelsesexamen afholdes første Gang i Juni 1883; den nuværende Realafgangsexamen af højere Grad afholdes sidste Gang i Sommeren 1882, de nuværende tvende Forberedelsesexaminer ved Universitetet sidste Gang i Januar 1883 og den nuværende Realafgangsexamen af lavere Grad sidste Gang ved Paaske 1883.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

2. Ministeriets Skrivelse af 14de September 1881 (til Bestyreren af N. N. Realskole): I behagelig Skrivelse af 2den ds. har Hr. Bestyreren forespurgt, om de i Anordning af 30te August d. A. angaaende den almindelige Forberedelsesexamen opstillede Fordringer ikke ogsaa gjælde for vordende Officerer, saavel af Land- som Sæetaten, og for dem, der ville ansættes som Embedsmænd i Post-, Telgraf- og Jernbanevæsenet, og i saa Fald, for hvilke af disse Bestemmelserne i Anordningens § 2, og for hvilke Bestemmelserne i § 3 staa ved Magt.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst tilbagemelde, at der i ovenberørte Henseender i Lovgivningen ikke haves andre Bestemmelser end Loven af 25de Juli 1880 § 13 og den sig dertil sluttende Forskrift i Anordningen af 15te Marts 1881 § 18, hvorefter som Elever i Officerskolens næstældste Klasse kunne optages Befalingsmænd og Menige, der have bestaaet enten Afgangsprøven fra Skolens yngste Klasse eller almindelig Forberedelsesexamen af højere Grad eller de hermed ligestillede Prøver, og Forskriften i Anordningen af 18de Februar 1881 § 1, hvorefter som Elever ved Reserveløjtnantsskolen antages Skippere og Styrmand, der enten have bestaaet Afgangsexamen ved en Realskole, som svarer

til almindelig Forberedelsesexamen af lavere Grad eller o. s. v., medens der hidtil ikke kjendes nogen almindelig Bestemmelse om, at Adgangen til Ansættelse i visse Stillinger under Post-, Telegraf- og Jernbanevæsenet skulde være betinget af bestaaet almindelig Forberedelsesexamen. Ligesom den ved Anordning af 30te August 1881 indrettede ny almindelige Forberedelsesexamen selv i dens mindre Omfang selvfølgelig giver den i Anordning af 18de Februar 1881 § 1 ommeldte Adgang til Optagelse som Elev ved Reserve-løjtnantsskolen, saaledes tør det ogsaa betragtes som utvivlsomt, at Adgangen til Officerskolens næstældste Klasse i Henhold til Anordningen af 5te Marts 1881 § 18 staar aaben for dem, der underkaste sig den ny almindelige Forberedelsesexamen med 3 fremmede Sprog, under samme Vilkaar som hidtil for dem, der have bestaaet almindelig Forberedelsesexamen af højere Grad.

3. Min. Skrivelse af 28de September 1881 (til Rektoren for N. N. Kathedralskole): I Anledning af en Forespørgsel fra Rektoren for N. N. Kathedralskole om Gjennemførelsen af kongelig Anordning af 30te August 1881 angaaende Sammensmeltning af de tvende Realexamina og af de tvende Forberedelsesexamina har Ministeriet udtalt, at:

1. Naar det i Anordningens § 2 forlanges, at der ved en særlig Prøve i det tredje Sprog skal opnaas Karakteren „bestaaet“, forstaaes herved, at Examinator og Censorer enes om det Skjøn, at Examinanden har lagt tilstrækkelig Kundskab for Dagen; skal Resultatet endelig udtrykkes i en Karakter, bør den ingenlunde være under $g\frac{1}{2}$. Dette gjælder ogsaa om „bestaaet“ for Farmaceuter i Latin.

2. Det er ikke tilladt, for at skaffe Realdisciplen i de sidste Aar en forstærket Undervisning i nogle Fag, at overskride det i Loven af 1ste April 1871 fastsatte Maximum af 30 ugentlige Timer. Opgivelsen af tysk Stil maa give en Tidsbesparelse fra Tysk, en ringe Besparelse vindes ogsaa fra Naturlære, en Indskrænkning af Timerne i Tegning og Skrivning vil heller ikke findes utilstedelig.

2. Naar det i § 3 hedder, at ved Examen efter frit Valg et af Sprogene (Tysk eller Fransk) kan forbigaaes, da gjælder dette ogsaa Skolens Undervisning, saa at de Realdisciple, der ønskes fritagne for Tysk eller Fransk, ikke skulle deltage i de Timer, der henlægges dertil. I modsat Fald vilde der enten intet vindes ved Bestemmelsen om det ene Sprogs Udelukkelse fra Prøven eller arbejdes saa lidt i dette Sprog, at Undervisningen ingen Nytte gjør.

4. Ved den i Anordningens § 14 indeholdte Bestemmelse om, at Ingen maa indstille sig til almindelig Forberedelsesexamen, førend han har fyldt sit 15de Aar, berøres ikke den Rektor ved Lov af 1ste April 1871 § 3 ogsaa for Realisternes Vedkommende give Bemyndigelse til undtagelsesvis at optage Disciple i en Alder af under 11 Aar. Derimod vil det mulig være ønskeligt at holde en for ung Discipel 2 Aar i samme Klasse.

4. Min. Skrivelse af 30te September 1881 (til Bestyreren af N. N. Realskole): Med Hensyn til Forstaaelsen af Anordning af 30te August d. A. angaaende almindelig Forberedelsesexamen har De i Skrivelse af 16de dennes forespurgt:

1. ad § 4. I hvilket Omfang skal Grammatikken meddeles? Skal Syntaxen medtages? Spørgsmaalet stilles navnlig for Tyskens Vedkommende.
2. ad § 9. Kan den for Seminarister anordnede Tillægsprøve tages ved en af de autoriserede Realskoler?
3. ad § 11. Er det ligegyldigt, i hvilke to Sprog den, der vil indstille sig til Afgangsprøven for Studerende, er examineret ved Forberedelsesexamen?
4. ad § 12. Ere de Realskoler, som nu have Ret til at afholde Afgangsprøve af højere Grad, uden videre bemyndigede til at afholde Realexamen efter den nye Ordning eller skal der indhentes ny Adkomst?
5. ad § 14. Er Bestyreren berettiget til efter eget Skjøn at fremstille en Elev, der er under 16 Aar, til Prøven, eller skal der søges ministeriel Bevilling dertil?

I den Anledning undlader Ministeriet ikke at tilbagemelde:

- ad 1. I Almindelighed maa Grammatikens Omfang være givet ved Fordringerne til det læste Pensums Størrelse og Disciplenes Alder. At Syntax maa medtages i dansk Grammatik, følger af Anordningens Ord; med Hensyn til Omfanget og Fremstillingsformen forbeholder Ministeriet sig en senere Udtalelse ved Henvisning til en eller flere bestemte Lærebøger. I tysk Grammatik maa ligeledes det vigtigste kjendes, dog, da Stilen er bortfaldet, ikke saa meget som forhen; Kapers Udgave af Hjorts Grammatik antages at indeholde det mest knebne Minimum, medens Simonsens Grammatik indeholder mere end nødvendigt. Den franske Syntax vil der næppe blive Lejlighed til at gaa meget ind paa, saa meget mere som en fuldstændig Indøvelse af Formlæren her er meget vigtig; men der gives ved Læsningen ikke ringe Lejlighed til at gaa ind paa de mest fremtrædende Ejendommeligheder af den franske Syntax.
- ad 2. Ja.
- ad 3. Medens Engelsk er obligatorisk Fag, kan der vælges frit mellem Tysk og Fransk som det andet Sprog.
- ad 4. De Skoler, som have Tilladelse til at afholde Realafgangsexamen af højere Grad, behøve ingen Tilladelse til at fortsætte med den nye Examen, før den Tid er udløben, ud over hvilken den givne Tilladelse strækker sig.
- ad 5. For Disciple, der fylde 15 Aar før Examen, skal ingen Aldersdispensation søges.

5. Min. Cirkulære af 10de November 1881: Efter derom med Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og højere Realskoler ført Brevvexling vil Ministeriet til Forstaaelse og Anvendelse samt Fuldstændiggjørelse af enkelte Forskrifter i den kongelige Anordning af 30te August d. A. angaaende den almindelige Forberedelsesexamen herved have fastsat Følgende:

1. Det kan ingenlunde anses for nødvendigt, at de i Henhold til Anordningens § 4 lærte Pensa i Engelsk, Tysk og Fransk alle skulle være repeterede i Skolerne i det sidste Aar før Afgangsexamen, da en Del af det, der læses i anden Klasse, af sammenhængende Text og ikke altfor pueril Beskaffenhed, maa kunne medtages i det til Examen opgivne, og der endvidere allerede i

trejde Klasse bør repeteres en Del, som er saa let, at dets gjentagne Læsning i fjerde Klasse ikke kan være nødvendig. Man kan i denne Klasse ved Siden af fortsat Læsning og dettes Repetition meget vel indskrænke sig til Repetition af det mere vanskelige af tredje Klasses Arbejder.

2. De 250 Sider, som skulle opgives i Fransk, beregnes efter bibliothèque contemporaine, Mérimée nouvelles med ca. 1100 Bogstaver paa Siden; de 250 Sider, som skulle opgives i Tysk, beregnes paa samme Maade som Engelsk med ca. 1300 Bogstaver paa Siden.

3. Tysk kan opgives efter brugte Læsebøger.

4. Ved den første Examen i Juni 1883 fordres af dem, som prøves i samtlige 3 fremmede Sprog, kun opgivet som læst 200 Sider i Engelsk (kun Prosa), 150 Sider i Fransk og 200 Sider i Tysk (hvoraf ca. $\frac{1}{6}$ Poesi), men af dem, som kun prøves i to fremmede Sprog, 250 Sider i Engelsk (hvoraf henved $\frac{1}{6}$ Poesi) og 200 Sider i Tysk, (deraf ca. $\frac{1}{6}$ Poesi) eller Fransk. Siderne i de forskjellige Sprog beregnes som under 2 angivet.

5. Bedømmelsen af engelsk Version, forsaavidt den influerer paa Karakteren i Engelsk, sker med Hovedvægten paa Forstaaelsen af det fremmede Sprog, men forsaavidt den skal medvirke til Karakteren for Modersmaalet, alene med Hensyn til Retskrivning, Interpunktion og dansk Sprog. Hvor det ellers kan lade sig gjøre, vil en retfærdig Bedømmelse maaske lettest opnaas ved at Læreren i Dansk tages til Censor i Engelsk eller omvendt.

6. Enhver Skole, som hidtil kun har afholdt Realafgangsexamen af lavere Grad, faar først Tilladelse til fra 1883 eller senere at afholde den nye almindelige Forberedelsesexamen efter en Undersøgelse, som viser, at den fyldstgjør de Krav, Undervisningen maa stille.

7. Skoler, der ville have Ret til at afholde den almindelige Forberedelsesexamen, skulle foruden i de Fag, hvori der prøves ved Examen, tillige meddele Undervisning i Religion, Skrivning, Tegning, Gymnastik og Sang. I Religion skal Bibelhistorien gennemgaaes efter en udførligere Lærebog, den kristelige Tro og Sædelære efter en mindre. Til Undervisning i Naturlære vil der blive krævet anskaffet de paa medfølgende Fortegnelse*) nævnte Apparater.

8. Kontrollen med den almindelige Forberedelsesexamen og den forud for Examenstilladelsen gaaende Undersøgelse overdrages til den nuværende „Undervisningsinspektion for de lærde Skoler og højere Realskoler“, bestaaende som hidtil af tre Medlemmer, men i den Navn sker den Ændring, at Ordene „højere Realskoler“ blive til „Realskolerne“.

9. Forsaavidt Examenskontrollen naar et Omfang, som gjør det umuligt for Inspektionen noget Aar at besøge alle Realskoler i Examenstiden, gjøres Forslag til Ministeriet om Valget af Examenskommisærer for det enkelte Aars Examen ved de Skoler, hvortil intet Medlem af Inspektionen kommer.

10. Til den forud for Examenstilladelsen gaaende Under-

*) Med Skrivelserne fulgte den i 7 nævnte Fortegnelse over fysiske Apparater tillige med Instrumentmager Weitzmanns Priskurant over disse.

søgelse af Skolerne kan Inspektionen tilkalde fremmed Hjælp udenfor sin Midte.

6. Ministeriets Skrivelse af 6te December 1881 (til Bestyreren af Vordingborg Realskole): I Gjensvar paa Deres Forespørgsel i Skrivelse af 16de f. M, undlader man ikke tjenstlig at tilbagemelde:

1. Udtalelsen i Cirkulære af 10de f. M. Nr. 3 om, at Tysk ved almindelig Forberedelsesexamen kan opgives efter de i Skolen brugte Læsebøger, var foranlediget ved en Tvivl hos nogle Skolebestyrere, som fremkaldtes af Anordningens Ord om Tysk: „Der opgives af to eller flere Forfattere osv.“; da Anordningen ikke gjør en saadan tilsyneladende Indskrænkning med Hensyn til Engelsk og Fransk, maa det end mere være fuldkommen frit at opgive det læste Pensum i disse Sprog efter bestemte Læsebøger, hvorfor Cirkulæret heller ikke har kunnet udtale sig derom.

2. Beskaffenheden af Undervisningen i Modersmaalet maa væsentlig afhænge af Lærerens individuelle Forudsætninger og Takt. Hvad særlig den grammatiske Side angaar, vil det samme Maal kunne naas ad forskjellige Veje; en Lærer vil maaske f. Ex. foretrække at benytte en mindre Lærebog og ved Siden deraf at give adskillige Punkter mundtlig, en anden vil foretrække en udførligere Bog og saa fremdeles. Det antages derfor for at være tjenligst for Undervisningen, at Læreren har frie Hænder i Valget af Læremidler, og det er kun som Exempler paa Lærebøger, der i det Hele i Omfang og Fremstillingsmaade maa anses for passende, at man iblandt de utallige eksisterende danske Sproglærer af højst forskjelligt Værd nævner Bojesens, Bondesens, Dorphs og Schneekloths Bøger.

Da det er Ministeriet bekendt, at der paa nogle Steder hersker uklare Forestillinger om, hvilke Fordringer der ved Prøven i Modersmaalet under den mundtlige Samtale om Indholdet af det, der opgives læst, kunne stilles til Examinanden, skal man ikke undlade tillige at tilføje, at Anordningens Ord kræve hverken Kundskab til vedkommende Forfatters Arbejder i Almindelighed eller til hans Betydning i Literaturen, ligesaa lidt som den forlanger nogen Fremsigelse af udenad lærte Stykker; kun for Indholdet af de for Examinandens Alder og Standpunkt passende læste Skrifter skal der gjøres Rede. Har nogen lært et Digt eller Brudstykker af det læste udenad, saa kan det kun være ham til Lettelse ved en Udtalelse om Indholdet; men ogsaa uden dette maa en forstandig Læsning og mulig oftere Gjenlæsning føre til en for Indholdets Gjengivelse i det Hele eller i Enkeltheder tilstrækkelig Forstaaelse. Det maa saaledes kunne fordres af den, der har opgivet et dramatisk Værk som læst, at han kjender dettes Hovedpersoner, har en Forestilling om deres deri skildrede Karakterer, kan gjøre Rede for deres Færd, Handlinger og Skjæbne, kort sagt fremstille Hovedtrækkene i hele Stykkets Gang. Naturligvis kommer det en Examinand til Gode, at han af Naturen besidder eller ved Flid har erhvervet sig Lethed i at udtrykke sin Tanke mundtlig, men paa den anden Side bør en ubehjælpssom Fremstilling ikke virke synderlig nedsættende paa Examinandens Karakter, naar han lægger en rigtig Forstaaelse af Indholdet for Dagen.

7. Ministeriets Cirkulære af 10de Marts 1882: I Forbindelse med sit Cirkulære af 10de November f. A. angaaende Gjennemførelsen af Anordningen af 30te August s. A. om den almindelige Forberedelsesexamen vil Ministeriet herved have fastsat Følgende:

1. For Skoledisciples Vedkommende vil den mundtlige Prøve i det læste i Engelsk, Tysk og Fransk være at indskrænke til det sproglige Stof, der er repeteret i det sidste Aar, dog saaledes at dette ikke maa udgjøre under 150 Sider Engelsk, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Poesi, 125 Sider Tysk, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Poesi, og 125 Sider Fransk; desuden oversættes, saaledes som i Anordningen bestemt, i samtlige tre Sprog et ikke læst prosaisk Stykke. For Privatisternes Vedkommende har det derimod sit Forblivende ved det i bemeldte Anordning Fastsatte, saaledes at Stykker af det hele som læst foreskrevne Pensum maa kunne gøres til Gjenstand for Examinationen.

2. Det danske Sprog i den engelske Version vil være at bedømme af den danske Lærer i Forbindelse med de andre Censorer i Dansk, saaledes at Bedømmelsen udøver en forhøjende eller formindskende Indflydelse paa Karakteren for den skriftlige Prøve i Modersmaalat.

B. Andre Meddelelser.

Min. Skrivelse af 5te Maj 1881: Med Hensyn til at Frøken N. N., der har bestaaet Lærerindeexamen med „Meget duelig“, har indmeldt sig til en Prøve i Tysk, Fransk, Arithmetik og Geometri foruden i latinsk Stil ved Aalborg Kathedralskole, saaledes som Hr. Rektoren har berørt i Deres behagelige Skrivelse af 30te f. M. angaaende Antallet af Dimittenderne til Realafgangsexamen af højere Grad, skulde Ministeriet ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at det, som Betingelse for at Kvinder, der have bestaaet Lærerindeexamen med „Meget duelig“, kunne faa Adgang til at underkaste sig Afgangsexamen for Studerende i sproglig historisk Retning, hidtil er forlangt, at de forinden supplere Lærerindeexamen med en Tillægsprøve i Arithmetik, Geometri og Naturlære samt i to af de 3 levende Sprog, Engelsk, Fransk og Tysk, efter eget Valg, med en samlet Karakterværdi af mindst 15 Points og derefter underkaste sig en Prøve i latinsk Stil med mindst tg. Prøven i Arithmetik, Geometri og Naturlære aflægges for Skolelærercommissionen, Prøven i de to levende Sprog enten ved Universitetet eller ved en af de Skoler, der have erhvervet Ret til Afholdelse af Examen med samme Retsvirkning som almindelig Forberedelsesexamen af højere Grad, Prøven i latinsk Stil tages ved en lærd Skole i en sædvanlig Examenstermin.

Ved en anden Skrivelse af 5te Maj 1881 indrømmede Ministeriet, at Proprietær N. N., hvis Søn blev udmeldt i April Maaned, af Hensyn til Omstændighederne maatte fritages for at betale Skolepenge for Sønnen for Maj og Juni d. A. (Ved Skrivelse af 21de Juni 1881 indrømmedes en anden udmeldt Discipels Fader Fritagelse for at betale Skolepenge i de samme to

Maaneder, og ved Skrivelse af 28de Jan. 1882 fritoges en Fader, hvis Søn af Helbredshensyn ikke havde besøgt Skolen i Januar Maaned og af samme Hensyn blev udmeldt i Midten af Maaneden, for at erlægge Skolepenge for Januar Kvartal.)

Min. Skrivelse af 16de Juni 1881: Efter Modtagelsen af Hr. Rektorens Indstilling i behagelig Skrivelse af 11te dennes vil Ministeriet herved have tilstaaet Disciplene J. J. Nielsen i 2den stud. Klasse og C. V. Bahnson i 1ste stud. Klasse hver en af de paa Finantslovforslaget for indeværende Finantsaar opførte 12 extraordinære Fripladser for Tidsrummet fra 1ste April d. A. til Udgangen af indeværende Skolaar.

Hvilket tjenstligt meldes til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse, hvorhos tilføjes, at man forventer, at de paa-gjældende Disciple ved næste Beneficiefordeling kunne gaa over i ordinære Fripladser, saaledes at Overgangen regnes fra 15de August, for at de extraordinære Fripladser i Overensstemmelse med Bevillingens Hensigt kunne komme til at virke ved Optagelse af nye Disciple.

Min. Skrivelse af 1ste Juli 1881: Med Hensyn til, at Hr. Rektoren under 27de f. M. har tilstillet Ministeriet en Gjen-gældende Disciple ved næste Beneficiefordeling i Aar afholdte Synsforretning, skulde man tjenstlig melde Dem til behagelig Efterretning, at deslige Synsudskrifter fremtidig ikke ville være at indsende hertil.

Plan for Sangundervisningen i de offentlige lærde Skoler (oversendt med Ministeriets Skrivelse af 4de Juli 1881):

Formaalet med denne Undervisning er, at Eleverne kunne bringes til ikke blot at kunne deltage i Korsange (to-, tre- og firstemmig Sang) med smukt og musikalt Foredrag, men ogsaa at kunne synge enkeltvis smukt og sikkert*), og at de ved deres Afgang fra Skolen have lært de almindelig anvendte Koraler, Folke- og Fædrelandssange saaledes at de have tilegnet sig dem som deres Ejendom. Af Theori erhverves saa meget Kjendskab til Noder og Takt, at Eleverne saavidt muligt kunne synge à prima vista i de letteste Tonearter. Af Musikens Historie bør Eleverne gjøres bekjendte med de mest fremtrædende af Landets Komponister.

*) Hermed menes ikke at uddanne Disciplene til Solosangere, men kun at følge en med Held paa flere Steder i Udlandet benyttet Fremgangsmaade, nemlig at lade Disciplene efter hinanden synge hver sin Strofe eller Sætning af en Sang. Ved at synge alle Versene af Sangen igjennem paa denne Maade, vil man kunne faa hørt hver enkelt Discipel; Læreren kommer derved til at kjende hver Discipels Stemme og følge dens Udvikling, uden at der gaar mere Tid til end om Sangen var bleven sunget igjennem af alle Disciple paa een Gang, al Mislyd og utydelig Udtale kan fjernes og Discipelen lærer at bære sin Stemme frem paa en smukkere Maade end naar han stadig synger i Kor.

Undervisningen meddeles i fire Afdelinger*).

1ste Afdeling.

Enstemmige Koraler, Fædrelands- og Folkesange samt Sangene til det samlede Kor indøves. Af Koraler fremhæves følgende:

1. Alene Gud i Himmerig.
2. Lovsynger Herren.
3. Nu takker alle Gud.
4. Op al den Ting, som Gud har gjort.
5. Befal du dine Veje.
6. Nu ringe alle Klokker mod Sky.
7. Lovet være Du Jesu Krist.
8. Julen har Englelyd.
9. Du Herre Krist.
10. Krist stod op af Døde,
11. Jeg ved et lille Himmerig,
12. Det kimer nu til Julefest.

Et Antal af 10 enstemmige Folke- og Fædrelandssange bør være lært i Aarets Løb.

Under Indøvelsen af de forskjellige Sange lære Eleverne at anvende Stemmen, f. Ex. ved korrekt Toneansætning, Vejrtrækning og Syngen paa Vokalerne. Ligeledes maa der lægges Vægt paa en tydelig Udtale af Texten. Eleverne bør af og til høres enkeltvis (i Sætninger) i de lærte Sange for at blive fortrolige med at synge alene. Der maa gennemgaaende kun synges mezzoforte og piano. Toneomfanget maa ikke til daglig Brug være større end til \bar{e} . Her bør Eleverne allerede begynde med at gjøres bekendte med Noderne i C-Dur, fra g til \bar{g} , og øves i at synge dem frem og tilbage. C. ($\frac{4}{4}$) Takt forklares og øves. C-Dur og A-Mol Skalaen med tilhørende Akkorder indøves fra Skoleaarets Begyndelse og gjentages i hver Time. Sopranstemmen til de flerstemmige Sange indøves og for disses Vedkommende gjælder ikke Reglen om Toneomfanget.

2den Afdeling.

Repetition af de i forrige Afdeling lærte Sange; af nye Koraler anbefales følgende til enstemmig Sang:

1. Den signede Dag med Fryd vi se.
2. Vi tro, vi alle tro paa Gud.
3. Til Himlene rækker Din Miskundhed Gud.
4. Giv jeg, o Herre, følger dig.
5. Guds Menighed syng.
6. Nu hviler Mark og Enge.
7. Den yndigste Rose er funden.
8. Julen har bragt velsignet Bud.
9. Vær velkommen Herrens Aar.
10. Jesu dine dybe Vunder.
11. Frygt mit Barn den sande Gud.
12. Jesu, Din søde Forening at smage.
13. Af Højheden oprundet er.
14. Herre, jeg har handlet ilde.

*) Med Hensyn til Inddelingen efter Klasser eller efter Stemmer overlades det til Rektor og Syngelæreren i Forening at ordne dette efter Skolens Tarv.

Ved Repetition af de tidligere lærte Koraler kan der skiftes med Texterne. Navnlig anbefales at synge Texter, der passe til Aarets kirkelige Tider. Af Folke- og Fædrelandssange læres mindst 10, dog kun enstemmigt. Enkelte tostemmige Sange bør indstudies, og i Henseende til disse bør det iagttages, at Toneomfanget for 1ste Stemmes Vedkommende ikke overstiger \bar{f} og at de kunne synges uden Ledsagelse af Instrument. Antallet af disse Sange retter sig efter, hvormange Sange Afdelingen skal lære til den samlede Korsang. Eleverne synge Træffeøvelser i C-Dur og lære at træffe de lettere Intervaller samt gjøres bekendte med Dur- og Molskalaens Bygning. $\frac{3}{4}$ Takt læres og øves. G-Dur og E-Mol, F-Dur og D-Mol Skalaer med tilhørende Akkorder indøves, saa at Eleverne ved Skoleaarets Slutning kunne synge rent og smukt i C-Dur, A-Mol, G-Dur, E-Mol, F-Dur og D-Mol med tilhørende Akkorder. Forsøgene med at lade Eleverne synge alene (i Strofer) fortsættes.

3dje Afdeling.

Indøvelse af nogle tostemmige — og hvis Forholdene tilstede det — enkelte trestemmige Sange. 10 enstemmige Folke- og Fædrelandssange bør læres i Aarets Løb. Af Koraler anbefales følgende til enstemmig Sang:

1. Jesus er mit Liv i Live.
2. Jeg vil din Pris udsjunge.
3. Himlen aabnes, Mørket svinder.
4. Jesus lever, Graven brast.
5. Vor Gud han er saa fast en Borg.
6. Naturen holder Pintsefest.
7. Kirken den er et gammelt Hus.
8. Enhver, som tror og bliver døbt.
9. Hvo ikkun lader Herren raade.
10. Med Sorgen og Klagen hold Maade.
11. I Jesu Navn bør al vor Gjerning ske.
12. Saa vil vi nu sige hverandre Farvel.

Repetition af det i de forrige Afdelinger lærte og Texterne til Koralerne skiftes som det er foreslaaet i 2den Afdeling. Øvelserne i Sang efter Noder fortsættes. Af nye Skalaer indøves D-Dur og H-Mol, A-Dur og Fis-Mol, B-Dur og G-Mol samt den kromatiske Skala. Taktøvelserne fortsættes. Alt- eller Tenor- og Basstemmerne indøves til den samlede Korsang.

4de Afdeling. (Alle Klassers Sammensang).

Indøvelse af mindst 6 flerstemmige Sange. Tostemmige Træffeøvelser i C-Dur og A-Mol anbefales. De yngste Klasser synge da 1ste Stemme, de ældre Klasser 2den Stemme. Lette Folke- og Fædrelandssange eller Berggrens tostemmige Koralbog kan benyttes til disse Øvelser. Enkelte enstemmige af de tidligere lærte Koraler og Fædrelandssange gaas igjennem. De flerstemmige Sange maa synges à capella.

Der bør føres en særlig Protokol for Sangundervisningen. I denne indføres alt, hvad der efterhaanden læres, og i hvilke Bøger det findes. Ligeledes hvormange af Eleverne der synge og

hvormange der ikke synge. Ved Indstuderingen benyttes Violin, Piano eller Harmonium.

Ved Skolens Morgen-Lovsange bør de fleste af disse synges enstemmigt, for at Eleverne kunne faa Øvelse i at deltage i Menighedssangen. Harmonium bør, saafremt Skolen ejer et saadant, da ledsage Sangen.

Som Haandbøger henvises til Berggreens II—III eller IVstemmige Koralbog. hvorefter alle de i Planen ommeldte Koralmelodier læres; Sannes Træffeøvelser; Berggreens, Sannes og Jastraus Skolesange samt, hvis der kan dannes en Mandskvartet, Studenterforeningens eller Karl Mortensens Kvartetsange.

Min. Skrivelse af 15de Juli 1881: I Skrivelse af 8de dennes har Hr. Rektoren andraget om, at Disciplene V. Olsen og C. E. Pedersen, der, efter at have bestaaet Realafgangsexamen af højere Grad ved Hjørring Realskole, have underkastet sig 4de Klasses Hovedexamen ved Aalborg Kathedralskole og derefter ere blevne optagne i Skolens 5te Klasse, maa til næste Aar underkaste dem en ny Prøve i latinsk Stil, hvori de ikke have bestaaet i Aar, hvorhos De har begjært Ministeriets Resolution for, hvorvidt de nævnte Disciple have at erlægge Gebyr til Skolens Kasse for den Examen, de i Aar have taget der.

I den Anledning undlader Ministeriet ikke tjenstligst at meddele, at enskjøndt de hidtil givne Tilladelser til at udsætte Prøven i latinsk Stil kun have angaaet Privatister, ikke dem, der have meldt sig til Optagelse i Skolens 5te Klasse, vil Ministeriet dog, da Hr. Rektoren efter den af begge Disciple aflagte Prøve i de Fag, som fortsættes i 5te og 6te Klasse, ikke finder Betænelighed ved at optage dem i Skolens 5te Klasse, ikke nægte sit Samtykke til, at de til næste Examenstid underkaste dem en ny Prøve i latinsk Stil.

Hvad det omspurgte Examensgebyr angaar, tilføjes, at det i Ministeriets Rundskrivelse af 13de Februar 1873 omtalte Gebyr kun gjælder dem, der indstille sig ved Skolen som Privatister, og saaledes ikke bliver at affordre dem, der underkaste sig Prøve i Fortsættelsesfagene for at optages som Disciple i Skolens øverste Klasser.

Min. Skrivelse af 29de August 1881: Med Hensyn til at der gjennem en af de lærde Skolers Rektorer er fremsendt til Ministeriets Afgjørelse et Andragende, hvori anholdes om at en 16aarig Kvinde, der som Privatist har bestaaet Afslutningsfagene ved 4de Klasses Hovedexamen i sproglig-historisk Retning, maa optages som Discipel i den paagjældende lærde Skoles 5te Klasse, for at gennemgaa denne og 6te Klasse og derefter tage Afgangsexamen for Studerende, skulde man, forinden der tages Bestemmelse i Sagen, tjenstligst udbede sig Hr. Rektorens Yttringer om kvindelige Disciples Optagelse i den lærde Skole i Almindelighed behageligst meddelte, efterat Spørgsmaalet forinden har været forelagt til Drøftelse paa en Lærerforsamling.

Beretning, afgiven af Undervisningsinspektionen under 28de August 1881, om de i 1881 kontrolerede Prøver ved de lærde Skoler og højere Realskoler: De offentlige Examina

ved Landets saavel offentlige som private lærde Skoler og højere Realskoler have atter i Aar vist, at der er arbejdet med Nidkærlighed og Dygtighed, og den Fremgang, der allerede i Fjor saa tydelig viste sig i Privatisternes Uddannelse, er ligeledes sporet ved de nu afsluttede Prøver, skjønt endnu enkelte Privatister lade en Del tilbage at ønske.

Der er ingen Anledning til i det Hele at gaa ind paa de enkelte Fags Behandling og Examinationen deri; kun saadanne Punkter, der forekomme Inspektionen mest at behøve Omtale, skulle kort berøres.

Udarbejdelse i Modersmaalet ere, hvad Form og Fremstilling angaar, i det Hele upaaklagelige, om end enkelte, især Privatister, ere tilbøjelige til at tilsidesætte de Hensyn, der skyldes den ydre Orden. Derimod savnes endnu til Dels Øvelse i at lægge en omhyggelig Plan for Stoffets Behandling, saa at det skorter paa en klar og logisk Sammenhæng, saavel som paa gennemført Artikulation. Der er ingen Tvivl om, at hyppige Øvelser i Stildispositioner vilde fjerne de almindelige, svævende Betragtninger, der kaste Stoffet uordentlig sammen, og de brede historiske Enkeltheder, der snige sig ind, hvor de ikke høre hjemme.

Ved Studiet af fremmede Sprog, saavel ældre som nyere, maa den Anledning, Texten giver til Indgaaen paa realia, aldrig forsømmes; ellers bliver Forstaaelsen ufuldstændig. Med Hensyn til det almindelige Maal for Undervisningen i Oldnordisk og det Omfang af Fordringer, der herved kan og bør stilles, kan Inspektionen i det væsentlige slutte sig til det andet Afsnit af en siden vor sidste Indberetning fremkommen Afhandling om dette Æmne af Adjunkt B. Hoff (i Tidsskriftet „Vor Ungdom“ 1880, Side 207—216), og den benytter med Glæde Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa denne Afhandling. At anbefale en bestemt Udtale, enten den paa de allerfleste Steder brugte ny-islandske eller den ad videnskabelig Vej rekonstruerede ældre „oldnordiske“, som anvendes i enkelte Skoler, anser den sig ikke beføjet til (hvor den første bruges, kunde det maaske blot til Forstaaelse af den historiske Udvikling være heldigt lejlighedsvis at gjøre opmærksom paa, at det ikke kan have været den gamle Udtale). Derimod turde der være Anledning til at minde om, at medens Fordringerne i Retning af korrekt Udtale, hvor den ny-islandske Udtale bruges, ikke kunne stilles saa højt som ved et levende Sprog, saa bør dog, hvad enten den ene eller den anden Udtale benyttes, her ligesom ved ethvert andet Fag alt, hvad der henhører under Begrebet Skjødesløshed paatales; det bør alisaa ikke tillades, at det uensartede sammenblandes (som i og i, æ og ei, *ð* og d, *þ* og *p* o. s. v.), eller at man læser fregna ligesom dansk Fregne o. l. (meget hæslig er ogsaa den paa visse Steder forekommende Indblanding af den danske Stød-tone, hvorved f. Ex. grið udtales med samme Tonehold som dansk bred, staðr, maðr som dansk lader o. l.)

I Tysk lægges der endnu enkelte Steder for lidt Vægt paa Gramatikken, ligesom den Anledning, Læsningen naturlig giver til literaturhistoriske Meddelelser, ikke overalt benyttes tilstrækkelig.

Den franske Stil falder bestandig saa vanskelig, — især fordi Sprogene ikke kan faa Timer nok og vel ogsaa fordi Disciplene ikke faa Tid nok til Læsning paa egen Haand —, at den næsten overalt trykker de sproglig-historiske Studerendes Karakterer ned,

og dog bestræbe alle Lærere og Censorer sig for ikke at anlægge for streng Maalestok.

Præstationerne i Mathematik til Afgangsexamen ere gode, enkelte af Skolernes Disciple lægge fortrinlige Kundskaber for Dagen, medens andre ere tarvelige; Privatisterne ere i Reglen mindre sikre og de ringeste ere nærved at komme under Lavmaalsgrænsen; enkelte Gange hindres dennes Overskridelse kun ved en dækkende Examination og for stor Tilbøjelighed til at tillægge det Værd, som kun er slet. Denne Bemærkning gjælder ikke blot Afgangsprøven, men ogsaa fjerde Klasses Hovedexamen og Realafgangsprøven. Ved disse Examina naas i det Hele kun middelmaadige Resultater, mange Steder knap det, navnlig vistnok med Hensyn til Anvendelsen af Theorien, men heller ikke denne sidder synderlig fast. Dette er en Følge af den for tidlige Afslutning af Faget for den sproglig-historiske Retnings Vedkommende; mange Studerende af den anden Retning ere ikke bedre ved fjerde Klasses Hovedexamen, men bringe det dog til et antagelig Standpunkt ved Afgangsexamen. Hele dette Forhold viser, hvor meget den matematiske Indsigt hos Studenterne i Almindelighed har lidt ved den nye Ordning.

Det er fremdeles nødvendigt at erindre om at bruge den Mathematik, Disciplene af den sproglige Retning have lært, ved Undervisningen i Naturlære. Hvor det sker, bliver Kundskaben fastere og Lysten til Faget i Reglen større, ligesom ogsaa den matematiske Undervisning da faar en mindre isoleret Stilling i Skolen. For den anden Retnings Vedkommende er der snarere Grund til at advare imod at gjøre lange matematiske Udviklinger til en Hovedsag, fremfor at fæste Øjet paa den fuldstændige Forstaaelse af det rent fysiske i alle Enkeltheder. Men begge Retninger kunne med større Udbytte dvæle mere ved sædvanlige fysiske Forhold, end der nu sker, maaske fordi man er for tilbøjelig at antage det, man selv fuldstændig kan overse, for lige saa let forstaaet af Disciplen. En hyppig Undersøgelse af dennes Standpunkt i saa Henseende vilde maaske føre til en anden Erkjendelse.

Det synes som om Botanikken i Almindelighed behandles med lidt mindre Omhu end Zoologien, maaske fordi Ekursioner i de større Byer, særlig ved flere kjøbenhavnske Skoler, anses for at være for besværlige for Læreren. Men da de ere af største Betydning for Disciplene i flere Henseender, saa maa en Lærer i Naturhistorie indrette sig derpaa; han maa betragtes paa lignende Maade som den Lærer, der har mange skriftlige Arbejder at gjennemgaa, thi heller ikke denne har Raadighed over hele sin Tid udenfor Skolen. Paa den anden Side bør han ogsaa have Krav paa de samme Lettelser, som Lærere med skriftlige Arbejder faa, men ogsaa kun saalænge han regelmæssig leder saadanne Ekursioner.

Min Skrivelse af 9de September 1881: Med Hensyn til, at Ministeriet fra en af de lærde Skolers Rektorer har modtaget en Henstilling, om det ikke maatte findes hensigtsmæssigt at lade Beneficiaaaret fremtidig falde sammen med Skoleaaret, skulde man, forinden der tages Bestemmelse i Sagen, tjenstligst udbede sig Hr. Rektorens behagelige Ytringer desangaaende meddelte.

Min. Skrivelse af 7de Oktober 1881: Herved skulde man tjenstligst udbede sig Oplysning om, hvor ofte Skolelokalerne fejes om Ugen og vaskes om Aaret, tilligemed en Specification over de Udgifter, ordnede i Grupper, der i afvigte Regnskabsaar ere blevne afholdte af Konto 13 b, samt en Meddelelse om, hvilke Pligter der i det Hele paahvile Skolens Pedel efter den med ham sluttede Overenskomst, og hvilke forskellige Godtgjørelser han nyder derfor (Fribolig, Lønning, for Skoleopvarmning, for Rengjøring o. s. v.). Desuden bedes opgivet, hvilket yderligere Beløb der vil udkræves for at faa Lokalerne fejede hver Dag og vaskede 1 Gang om Maaneden, forsaavidt dette ikke allerede nu maatte ske.

Cirkulære af 13de Oktober 1881: Spørgsmaalet om Børnernes Overbebyrdelse i de lærde Skoler har længe ligget Ministeriet paa Sinde. Skjøndt en saadan Overbebyrdelse ikke, efter hvad der hidtil er oplyst, kan siges at være fuldt ud paavist, har Ministeriet dog faaet det Indtryk, at en saadan i alt Fald delvis, er tilstede og det særligt i Mellemklasserne, i den Alder, hvor den legemlige Udvikling almindeligvis tager stærkest paa, og derfor Børnene mindst kunne taale aandelig Overanstrengelse.

Skolens Opgave kan vel siges at være den at give de Unge et almindeligt Dannelsesgrundlag, at udvikle deres Tænkeevne og Evnen til at udtrykke sig tydeligt og klart, samtidigt hermed at gjøre sit til at give dem en sund legemlig Udvikling, og endelig at meddele dem en vis Kundskabsmasse, hvis Fastsættelse vel maa noget rette sig efter Tidernes vxlende Krav, men som dog aldrig maa kunne træde hindrende i Vejen for de to førstnævnte Formaaels Opnaaelse. Den sunde legemlige Udvikling maa søges direkte naaet igjennem Gymnastikundervisningen — som maa tildeles mindst 4 ugentlige Timer —, gjennem Frikvartererne, der vistnok kunne være 10' mellem hver Time og 25' Kl. 12, hvis Skoletiden er samlet, og gjennem Ferierne. Af disse er Sommerferien formentlig for kort, den bør forlænges med 7 til 11 Dage. I denne Forbindelse maa endvidere tages under nøje Overvejelse, om det ikke for Børnenes Sundhed vilde være af stor Betydning at dele Skoletiden i en Formiddags- og en Eftermiddagsskoletid med 2 à 3 Timers Fritid imellem, hvor Forholdene maatte gjøre det muligt. Indirekte maa den legemlige Udvikling fremmes ved ikke igjennem aandelig Overanstrengelse at hæmme den. Hvad der lægger den største Byrde paa Børnene er Hjemmearbejdet. Den samlede Skoletid kan ikke være kortere end den er, men et Hjemmearbejde af 4 à 5 Timer daglig, som synes at være temmelig almindeligt, er for meget, og kan i mange Tilfælde ikke præstere, uden at den legemlige Udvikling lider derved, i alt Fald naar ses bort fra Skolens øverste Klasse, hvor Forholdene, henset til den nærførestaaende Examen, ere exceptionelle, og hvor Disciplene tillige ere i en Alder, hvor et noget strengere aandeligt Arbejde uden Skade kan fordres. Indtil 4de Klasse medregnet burde Hjemmearbejdet for en Dreng med almindelige Evner næppe gaa ud over 3 Timer. For at opnaa dette vil det først og fremmest være af Betydning, at Skolens Lærere ved Gjennemgang paa selve Skolen af det Foresatte lette Arbejdet hjemme, og ikke hovedsagelig indskrænke sig til en Examination i de givne Lektier. Ministeriet har vel

ingen Grund til at mene, at Lærerne forsømme deres Pligt, og ikke efter bedste Skjønne lede Undervisningen; heller ikke bør selvfølgelig Børnenes Arbejde lettes paa saadan Maade, at de fritages for virkeligt Selvarbejde; men alligevel tror Ministeriet at kunne udtale, at en noget forandret Methode, hvorved der lages noget mindre Vægt paa den daglige Examination og paa Hjemmearbejdet og noget mere paa Arbejdet paa selve Skolen, vilde fremkalde heldige Resultater. Hvorvidt de temmelig almindelige Klager over den altfor stærke Udvikling af Faglærersystemet i Skolerne ere grundede, tør Ministeriet ikke have nogen Mening om, men skulde dog anmode Rektorerne om at have deres Opmærksomhed henvendt derpaa, og om fornødent gjøres, lægge Baand paa enkelte Faglæreres mulige Lyst til at overvælde Børnene med altfor megen Detail. Under Forudsætning af den nuværende Skoleordens Vedbliven kan uden Skade nogen Lettelse opnaas ad følgende Vej. Naar bortses fra Religionsundervisningen, hvis store Vigtighed ikke staaar tilbage for noget andet Fag, ere særlig Latin, Dansk og Mathematik de Fag, hvorigjennem Skolens første og Hovedformaal søges naaet. Ved Optagelsen i nederste Klasse bør ikke fordres Kundskab i Tysk, derimod i Latin, saa meget som man med Rimelighed kan forlange, at Børnene fra deres 10de til 12te Aar med c. 4 à 6 Timer ugentlig Undervisning kunne have læst. Fordringerne til 4de Klasses Hovedexamen i Latin og latinsk Stil, der nu efter kun faa Aars Studium maaske ere temmelig store, vilde i saa Fald ingenlunde være urimelige. Tysk og Engelsk gjøres til valgfri Fag, saaledes at et skal og kun et maa vælges. Det engang valgte fortsættes hele Skolen igjennem, og det er et Spørgsmaal, om dette Fag bør paabegyndes før i 3dje eller maaske 2den Klasse. Ved den endelige Examen bør ikke fordres mere i det end ved den almindelige Forberedelsesexamen. I Græsk og de levende Sprog bør formentlig den grammatiske Undervisning ikke drives videre end højest fornødent; den bør i alt Fald ikke være Hovedsagen — det er først og fremmest gennem Latinundervisningen og dernæst igjennem Undervisningen i Dansk, at den grammatiske Uddannelse skal søges naaet. I Geografi, i Naturhistorie og Naturlære for den sproglig-historiske Afdelings Vedkommende bør ikke fordres mere end der fordres ved den almindelige Forberedelsesexamen.

Under den nuværende Lovgivning vil det ikke være muligt at gaa videre. Det maa imidlertid vistnok indrømmes, at den gjældende Ordning ved sine Bestemmelser om 4de Klasses Hovedexamen og den derpaa følgende Deling lægger et stærkere Tryk paa Drengene i 14—16 Aars Alderen end nødvendigt; og just denne Alder er vistnok den mindst skikkede til anspændt aandeligt Arbejde. Denne Ordning er heller ikke særdeles heldig for selve Undervisningens rette Fremme. For den sproglig-historiske Afdelings Vedkommende fordres det befalede Kvantum Mathematik lært i 4 Aar og der gives derpaa 2 Aar til saavidt muligt at glemme det lærte, medens dog den naturlige Ordning synes at være den, at man udstrakte det matematiske Studium over alle 6 Skoleaar uden naturligvis at fordr mere end nu. Og hvad den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling vedrører, da fordres nu det samme i Latin ved 4de Klasses Hovedexamen af denne Afdeling som af den sproglig-historiske; men da Afdelingen saa aldeles standser med Latinen midt i Studiet, uden at have faaet

en Ende paa det, uden at have kunnet opnaa et virkeligt Udbytte deraf udover i alt Fald det rent grammatiske, synes der heri at være noget urimeligt, der kan trænge til at rettes. Denne Ulempe vil ikke lidet formindskes ved at fordre Latin ved Optagelse i nederste Klasse, men dog ingenlunde bortfalde. Den nuværende mindre heldige Ordning bør derfor søges ændret i den Retning, at Delingen i de to Afdelinger ophæves, saaledes at den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling falder bort, at med 4de Klases Hovedexamen ender Undervisningen i Geografi, Naturhistorie og Tysk eller Engelsk, men at forøvrigt denne Examen ikke faar større Betydning end hvilkensomhelst af de andre Klases Hovedexamen — der kan dog være Spørgsmaal om denne Examen ikke kunde vedblivende give de samme Rettigheder som hidtil, naar de, der have underkastet sig den, senere toge en Tillægsexamen i Matematik — og at der i Stedet for den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling oprettes en treaarig Afdeling, hvortil enhver, der har taget den almindelige Forberedelsesexamen i Henhold til Anordningen af 30te August 1881 eller den hidtidige Forberedelsesexamen af højere Grad, har Adgang, og hvor der foruden i de Fag, hvori nu undervises i den matematisk-naturvidenskabelige Afdelings to sidste Aar, tillige gives Undervisning i Latin. Ved Afgangsexamen for denne treaarige Afdeling vil da kunne fordres noget lignende i Latin, som nu fordres i Græsk ved den sproglig-historiske Afdelings Afgangsexamen. Denne treaarige Afdelings Afgangsexamen maa saa give Adgang til Universitetet og de samme Rettigheder som Afgangsexamen fra den nuværende matematisk-naturvidenskabelige Afdeling. Naar et nyt Lovforslag om den lærde Skoles Ordning forelægges, vil det formentlig være rigtigt at foreslaa de to nederste Klasser gjenoprettede, hvor Omstændighederne maatte synes at tale derfor. Franskens Stilling som det vigtigste af de levende fremmede Sprog i den lærde Skole forekommer det Ministeriet bør bevares. Dog synes Fordringen af fransk Stil til Afgangsexamen at kunne opgives.

Udkast til Lov om Undervisning i de lærde Skoler.

§ 1. Undervisningen i den lærde Skole forbereder til Universitetet.

§ 2. Den egentlige lærde Skole inddeles i 6 (8) etaarige Klasser. Hvor Omstændighederne maatte tale derfor, kan Undervisningsministeren gjenoprette de to i Henhold til Lov af 1ste April 1871 ophævede nederste Klasser. I Skoler, hvor Elevantallet i de to øverste Klasser ikke overstiger 20, kan Ministeriet give Rektor Lov til midlertidigt at samle dem i en Klasse.

§ 3. Optagelsen i Skolens nederste Klasse sker med det fyldte 12te (henholdsvis 10de) Aar. Dog kan den ske i et halvt Aars yngre Alder. Ingen kan optages i en højere Alder, end at et fuldstændigt Skolekursus kan være tilbagelagt med det fyldte 20de Aar. Undtagelser fra denne sidste Regel kan Rektor give.

§ 4. Undervisningsfagene ere: Religion, Modersmaalet, der- under Oldnordisk, Latin, Matematik, Gymnastik og Sang, Fransk, Græsk, Engelsk eller Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Naturlære, Skrivning og Tegning. — Den ugentlige Skoletid til

samtlige Fag og Øvelser, Gymnastik og Sang alene undtagne, maa ikke udgjøre mere end 30 Timer. — Engelsk og Tysk ere valgfri Fag, saaledes at et skal og kun et maa vælges.

§ 5. Den ved Udgangen af 4de (6te) Klasse afholdte Aars- eller Hovedexamen giver, naar den er bestaaet med et vist Pointstal og suppleres ved en Prøve i Mathematik, hvilket alt nærmere bliver at fastsætte af Ministeren, samme Adgang til højere Undervisningsanstalter og Fagexaminer som den almindelige Forberedelsesexamen.

§ 6. Ved de lærde Skoler, hvor Omstændighederne tillade det, foreløbig ved Sorø lærde Skole, Roskilde, Odense, Aarhus og Aalborg Kathedralskoler, oprettes en Afdeling, delt i 3 etaarige Klasser, hvori unge Mennesker i 15 til 16 Aars Alderen, der have bestaaet den almindelige Forberedelsesexamen (af højere Grad), kunne optages.

§ 7. Undervisningsfagene ere: Religion, Modersmaalet, derunder Oldnordisk, Mathematik, Gymnastik og Sang, Naturlære, Fransk, Latin og Historie. — Bestemmelserne i § 3 om det fyldte 20de Aar og i § 4 om Timetallet gjælde ogsaa for denne Afdeling.

§ 8. Afgangsexamen for begge Afdelinger i øverste Klasse afholdes ved selve Skolen. Den er dels skriftlig, dels mundtlig. — De skriftlige Opgaver for alle Examinander ere: to Opgaver i Dansk og en Oversættelse fra Fransk til Dansk, og særlig for dem, der have gennemgaaet den egentlige lærde Skole: en Oversættelse fra Dansk til Latin, og tre matematiske Opgaver, hvoraf en i praktisk Regning, og for dem, der have gennemgaaet den treaarige Afdeling: en Oversættelse fra Latin til Dansk og mindst tre matematiske Opgaver. — Fordringerne ved den mundtlige Examen bestemmes ved kongelig Anordning.

§ 9 = § 7 i Lov af 1ste April 1871 dog saa at Ordene: De som have taget den sproglige historiske Afgangsexamen — ændres til: De, som have taget Afgangsexamen, efter at have gennemgaaet den egentlige lærde Skole, — og Ordene: De som have bestaaet den matematisk-naturvidenskabelige Afgangsexamen — ændres til: De, som have taget Afgangsexamen, efter at have gennemgaaet den treaarige Afdeling.

§ 10 = § 9 i Lov af 1ste April 1871. dog udelades Slutningen fra: „enten saavel“ og ud.

§ 11 = § 10 i Lov af 1ste April 1871, dog saa, at første Punktum, og i andet Punktum: „efter den Tid“, udelades, og at tredje Punktum affattes saaledes: Forinden maa de, der tage Afgangsexamen for den egentlige lærde Skole, have bestaaet en Prøve i de Fag, som afsluttes i Skolen inden Oprykningen i den næstøverste Klasse, og de, som tage Afgangsexamen for den treaarige Afdeling, i Forvejen have taget den almindelige Forberedelsesexamen (af højere Grad).

Forinden man imidlertid foretager videre Skridt i Sagen, skulde man tjenstlig udbede sig Hr. Rektorens Ytringer desangaaende behageligen meddelte, hvilke man efter Omstændighederne ønsker at modtage suarest muligt.

Min. Skrivelse af 2den November 1881: Efterat man havde henvendt sig til Aalborg Byraad med Forespørgsel om Kommunen maatte være villig til enten uden Betaling eller dog paa billige Vilkaar at overlade den ene af de tvende af Hr. Rektoren og Bygningsinspektør Professor Walther udpegede Grunde, nemlig Grunden paa omtrent 15,000 Kv. Alen udenfor „Frederikskilde“ til derpaa at opføre en ny Bygning for Kathedralskolen, har Byraadet — med Bemærkning, at det for sit Vedkommende er villigt til at støtte Bestræbelserne for at tilvejebringe hensigtsmæssige og tidssvarende Skolelokaler navnlig ved om muligt at anvise en passende Byggegrund enten uden eller i alt Fald mod et billigt Vederlag, men at der fra flere Sider i Byraadet er rejst Tvivl om det hensigtsmæssige i til Byggegrund for en ny Skole at vælge den af Ministeriet udpegede, ligesom det er Byraadet bekendt, at Valget af denne Parcel vil faa Stemmningen imod sig vistnok hos den største Del af Byens Indbyggere og da navnlig hos den Del af Befolkningen, hvis Ungdom nærmest er henvist til at søge Skolen — henstillet til Ministeriet, at Spørgsmaalet om den nye Skolebygnings Beliggenhed foreløbig holdes aabent, indtil det er taget under nærmere Overvejelse ved Forhandlinger paa Stedet mellem Udsendte paa Ministeriets Vegne og et Udvalg af Byraadet. Ministeriet har derefter Dags Dato ladet tilkjendegive Byraadet, at det ikke har noget imod det fremsatte Forslag at erindre samt at det vilde delegere Hr. Rektoren, Bygningsinspektør Professor Walther og Kontorchef A. Asmussen til paa Ministeriets Vegne at deltage i de paagjældende Forhandlinger.

Idet bemærkes, at Professor Walther og Kontorchef Asmussen ville indfinde sig i Aalborg Fredagen den 11te dennes, skulde man herved anmode Dem om at deltage med de nævnte Herrer paa Ministeriets Vegne i de ovennævnte Forhandlinger, der antages at kunne begynde paa Raadhuset Kl. 11 om Formiddagen.

Eforatets Skrivelse af 30te November 1881: Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har under 25de dennes tilskrevet os saaledes:

„Efterat man med Stiftsøvrighedens behagelige Skrivelse af 18de dennes har modtaget en Erklæring fra Aalborg Byraad, hvorefter det er vedtaget at tilbyde under Forbehold af Indenrigsministeriets Approbation for en Pris af 2000 Kr. pr. Td. Land det fornødne Areal til Byggegrund for en ny Kathedralskole paa den Kommunen tilhørende Parcel under Kjøbstadens Markjorder, der benævnes „Sennepshaven“, skulde man tjenstligst meddele Stiftsøvrigheden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgørelse for Byraadet, at man er villig til i sit eventuelle Forslag til Rigsdagen om en ny Bygning for Aalborg Kathedralskole at foreslaa Skolen opført paa bemeldte Byggegrund. Tillige skulde man anmode Stiftsøvrigheden om nu at give Bygningsinspektør, Professor Walther et Paalæg om efter forudgaaende Konference med Skolens Forstanderskab at udarbejde de fornødne Tegninger med detailleret Overslag til en ny Skolebygning paa den nævnte Grund, idet man skal indskrænke sig til at bemærke, at man finder det rettest, at der til Facaderne anvendes røde Mursten, at Facadernes Gesimser, Friser, Vinduesindfatninger udføres i Sten,

at Facaderne iøvrigt udarbejdes i simple rene Linier uden Anvendelse af mere Udsmykning end højst fornødent, samt at Bygningen ellers indrettes i Overensstemmelse med Nutidens Fordringer i hygiejnisk Henseende. Som ommeldt i Ministeriets Skrivelse af 30te September d. A. vil Bygningsinspektøren ved Tegningernes Udarbejdelse tillige have at tage Hensyn til Skolebibliothekets eventuelle Udvidelse ved Stiftsbibliothekets Bogsamling, forsaavidt denne maatte blive nedlagt som saadan. Den i Ministeriets Skrivelse af 18de August d. A. opstillede Betingelse, at Byggesummen skulde holdes udenfor et Beløb af 200,000 Kr., formener man det rettest at frafalde.

Om Foranstaaende bedes der ogsaa meddelt Skolens Forstanderskab fornøden Underretning.“

Hvilket herved tjenstligst meddeles Forstanderskabet til fornøden Efterretning.

Forslag til Lov om Undervisningen i de lærde Skoler.

(Forelagt Folkethinget i Sessionen 18⁸¹/82.)

§ 1. Undervisningen i den lærde Skole forbereder til Universitetet.

§ 2. Den egentlige lærde Skole inddeles i 8 et-aarige Klasser. Hvor Omstændighederne maatte tale derfor, kan Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet dog udsætte at gjenoprette de to i Henhold til Lov af 1ste April 1871 ophævede nederste Klasser. I Skoler, hvor Elevantallet i de to øverste Klasser ikke overstiger 20, kan Ministeren bemyndige Rektor til midlertidigt at samle den i een Klasse.

§ 3. Optagelsen i Skolens nederste Klasse sker med det fyldte 10de (henholdsvis 12te) Aar. Dog kan den ske i et halvt Aars yngre Alder. Ingen kan optages i en høiere Alder, end at et fuldstændigt Skolekursus kan være tilbagelagt med det fyldte 20de Aar. Undtagelser fra denne sidste Regel kan Rektor give.

§ 4. Undervisningsfagene ere: Religion, Modersmaalet, Latin, Mathematik, Gymnastik og Sang, Græsk, Fransk, Historie, Tydsk, Geografi, Naturhistorie, Naturlære, Skrivning og Tegning. Den egentlige Skoletid til samtlige disse Fag og Øvelser, Gymnastik og Sang alene undtagne, maa ikke udgjøre mere end 30 Timer. I de to øverste Klasser tilbydes, hvor Omstændighederne maatte tale derfor, fri Undervisning i Engelsk. Ønsker en Skole at indføre Engelsk som Undervisningsfag istedetfor Tydsk, da kan dette ske med Ministerens Samtykke.

§ 5. Den ved Udgangen af 6te (4de) Klasse afholdte Aars- eller Hovedexamen giver, naar den er bestaaet med et vist Pointstal, hvilket nærmere bliver at fastsætte af Ministeren, samme Adgang til høiere Undervisningsanstalter og Fagexaminer som den almindelige Forberedelsesexamen.

Ved de lærde Skoler, hvor Omstændighederne tillade det, foreløbig ved Sorø lærde Skole, Roskilde, Odense, Aarhus og Aalborg Kathedralskoler, oprettes en Afdeling, delt i 3 etaarige Klasser, hvori unge Mennesker, der have bestaaet den almindelig Forberedelsesexamen (af høiere Grad), kunne optages.

§ 7. Undervisningsfagene ere: Religion, Modersmaalet, Mathematik, Gymnastik og Sang, Naturlære, Fransk, Latin, Historie. Bestemmelserne i § 4 om Timetallet og om fri Undervisning i Engelsk gjælde ogsaa for denne Afdeling.

§ 8. Afgangsexamen for begge Afdelinger i øverste Klasse afholdes ved selve Skolen. Den er dels skriftlig, dels mundtlig. De skriftlige Opgaver for alle Examinander ere: to Opgaver i Dansk og en Oversættelse fra Fransk til Dansk, og særlig for dem, der have gennemgaaet den egentlige lærde Skole: en Oversættelse fra Dansk til Latin, en Oversættelse fra Latin til Dansk og tre matematiske Opgaver, hvoraf en i praktisk Regning, og for dem, der have gennemgaaet den treaarige Afdeling: en Oversættelse fra Latin til Dansk og mindst tre matematiske Opgaver. Fordringerne ved den mundtlige Examen bestemmes ved kongelig Anordning.

§ 9. Enhver, der har bestaaet Afgangsexamen, har Ret til at indskrives som akademisk Borger ved Universitetet.

De, som have taget Afgangsexamen, efter at have gennemgaaet den egentlige lærde Skole, have, efter at have bestaaet den almindelige filosofiske Prøve ved Universitetet, Adgang til at indstille sig til de forskjellige Fakultetsexaminer ved samme.

De, som have taget Afgangsexamen, efter at have gennemgaaet den treaarige Afdeling, have Adgang til umiddelbart at indtræde som Examinander ved den polytekniske Læreanstalt samt til ved Universitetet, efter at have underkastet sig den filosofiske Prøve, at indstille sig til de under det matematisk-naturvidenskabelige samt under det filosofiske Fakultet hørende Prøver, til statsvidenskabelig Examen og lægevidenskabelig Embedsexamen. For at kunne indstille sig til den theologiske eller den fuldstændige juridiske Embedsexamen ville de have at

underkaste sig en Tillægsexamen ved Universitetet, henholdsvis i Latin og Græsk og i Latin, om hvilke Prøver de nærmere Bestemmelser ville være at give ved kongelig Anordning.

§ 10. Bestyreren af de private Skoler, der igjennem et tilstrækkeligt Antal Klasser gennemføre Undervisningen i samme Omfang og til samme Grændse som de offentlige lærde Skoler og i det Ringeste for de tre sidste Skoleaars Vedkommende i det Hele slutte sig til den for de offentlige lærde Skoler gjældende Undervisningsplan, kunne, efter samme Regler som hidtil, enten for deres hele Bestyrelsestid eller paa et vist Aaremaal af Kirke- og Undervisningsministeriet erholde Tilladelse til, under den Kontrol, som af bemeldte Ministerium bestemmes, at afholde samme Afgangsexamina som de offentlige lærde Skoler.

§ 11. De, som ønske at indskrives ved Universitetet efter at være forberedede ved Privatundervisning, have at underkaste sig Afgangsexamen for Studerende enten ved en offentlig lærd Skole eller ved en Privatskole, der har Tilladelse til at afholde Afgangsexamen. Forinden maa de, der tage Afgangsexamen for den egentlige lærde Skole, have bestaaet en Prøve i de Fag, som afsluttes i Skolen inden Oprykningen i næstøverste Klasse, og de, som tage Afgangsexamen for den treaarige Afdeling, i Forveien have taget den almindelige Forberedelsesexamen (af høiere Grad). De kunne selv vælge, ved hvilken Skole de ønske at tage Examen, dog vil den enkelte Skoles Forpligtelse til at modtage Privatister være at indskrænke til et bestemt Antal. De nærmere Regler herom gives af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

~~~~~

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Om den ved nærværende Lovforslag tilsigtede Reform i den lærde Skoles Undervisning skal Ministeriet tillade sig at forudskikke følgende almindelige Bemærkninger:

I de Aar, der ere forløbne siden Emanationen

af Loven af 1ste April 1871, er der, støttet til de i Mellemtiden vundne Erfaringer, fra forskjellige Sider indkommet Forslag til Ministeriet til Modifikationer i den ved nysnævnte Lov indførte nye Undervisningsplan, af hvilke enkelte kunde foretages ad administrativ Vei, medens de øvrige vilde udkræve den lovgivende Magts Samtykke. Ministeriet fandt sig herved foranlediget til allerede i 1877 at indhente Rektorerne Erklæringer angaaende nogle af disse Punkter og endvidere i 1879 at bringe endnu flere Spørgsmaal under Forhandling. Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og høiere Realskoler har ligeledes ofte haft Anledning til i de aarlige Beretninger at udtale Misfornøielse med adskillige Punkter i den bestaaende Ordning, om end dette nærmest kun er sket for i Tide at henlede Opmærksomheden paa hvad der kunde blive at ændre, saavel naar der var tilstrækkelig Grund til at give en ny Omordning som naar der længere hen i Tiden kunde blive Spørgsmaal om mere gjennemgribende Forandringer ved Lov. Under Forhandlingerne i Folkethinget i afvigte Samling angaaende det fremsatte Lønningsforslag for de lærde Skoler bragtes ogsaa Spørgsmaalet om en Reform af den nugældende Undervisningsplan paa Bane, hvad der havde til Følge, at der nedsattes et Udvalg af Thinget til at tage Spørgsmaalet om den rette Ordning af det høiere Undervisningsvæsen under Overveielse. Heraf tog nogle af Statsskolens Rektorer Anledning til at bringe et Møde af samtlige Rektorer ved de lærde Skoler i Stand i Kjøbenhavn i sidstafvigte Pintseferie, for at forhandle en Række af de Loven af 1871 vedrørende Punkter; en Beretning om Forhandlingerne paa dette Møde er senere tilstillet Ministeriet. Endvidere er Spørgsmaalet om Børnenes Overbebyrdelse i de lærde Skoler som Følge af den gjældende Undervisningsordning i de senere Aar blevet underkastet indgaaende Prøvelse fra det lægevidenskabelige Standpunkt, og skjøndt en saadan Overbebyrdelse ikke, efter hvad der hidtil er oplyst, kan siges at være fuldt ud paavist, har Ministeriet dog faaet det Indtryk, at en saadan ialtfald delvis er tilstede, og det særligt i Mellemlasserne, i den Alder, hvor den legemlige Udvikling almindelig

tager stærkest paa, og derfor Børnene mindst kunne taale aandelig Overanstrengelse. Ministeriet har derfor paany ved et Cirkulære af 13de Oktober f. A. afæsket saavel Rektorerne for de offentlige lærde Skoler som Bestyrerne for de private lærde Skoler Erklæringer om nærmere angivne Forandringer i den nuværende Skoleplan, idet det paa den ene Side har paavist, hvilke Lettelser der under Forudsætning af denne Skoleordens Vedbliven kunde opnaas ad administrativ Vei, og paa den anden Side gjort Rede for, i hvilken Retning en Reform ad Lovgivningens Vei burde søges gennemført. Efterat Man nu er kommen i Besiddelse af samtlige Erklæringer paa nogle faa nær og Sagen derpaa har været tilstillet Undervisningsinspektionen til Betænkning, er Man kommen til den Overbevisning, at det ikke vil være tilstrækkeligt kun at raade Bod paa de Mangler i den bestaaende Ordning, der kunde afhjælpes administrativt, men at det vil være rettest ved en ny Lov at faa tilveiebragt en gennemgaaende Forandring i Undervisningsplanen for den lærde Skole.

Som de vigtigste af de Reformere, der her komme paa Tale, anser Ministeriet Gjenoprettelsen af de to ved Loven af 1ste April 1871 nedlagte nederste Klasser, Ophævelsen af den ved bemeldte Lov indførte Tvedeling af den lærde Skole i en sproglig-historisk og en matematisk-naturvidenskabelig Afdeling, og istedet herfor Oprettelsen af en treaarig Afdeling, gennem hvilken Realister kunde naa Adgang til Universitetet, i hvilken Henseende Man bemærker Følgende:

Blandt de mere eller mindre indgribende Forandringer og Modifikationer i den lærde Skoles Ordning, der foretoges ved Loven af 1871, er der neppe nogen, der har virket saa meget til Skade for Undervisningens Fremme og vakt en saa enstemmig Opinion imod sig, som Bortskjærelsen af Skolens to nederste Klasser, de, i hvilke den Grundvold skal lægges, paa hvilken der i de følgende Aar skal bygges videre. Den Forudsætning, paa hvilken denne Foranstaltning havde taget Sigte, nemlig at der i de forskjellige Kommuner maatte forefindes andre, hvad enten det nu var kommunale eller private

Skoler, i hvilke en for de bortfaldne Klassers Alders-
trin tillempet Undervisning meddeles, saaledes at
den lærde Skole derfra kunde gjøre Regning paa en
Tilgang af nogenlunde normalt forberedte Disciple,
har vist sig ikke at være tilstrækkelig begrundet
paa Kjendskab til de virkelig stedfindende Forhold,
og hvor meget der end ved Oprettelse af private
Forberedelsesskoler fra Lærernes Side ved de fleste
lærde Skoler er gjort for at tilveiebringe en Tilgang
af Disciple, der passe ind paa det Stadium, paa
hvilket Skolens Undervisning nu begynder, lader det
sig ikke nægte, at der herved kun for en ringe Del
er raadet Bod paa og vel overhovedet kan raades
Bod paa Savnet af den Undervisning, som Skolen
selv tidligere meddelte i de nu bortfaldne Klasser.
Disciplene i nederste, tildels ogsaa i de følgende
Klasser staa nu i Reglen saavel med Hensyn til
Kundskaber i adskillige Fag som til almindelig
Udvikling i Gjennemsnit noget tilbage for de tidligere
Elever i de tilsvarende Klasser. Arbeidet er derved
blevet forøget for de 4 nuværende nederste Klasser
og ikke mindst i 1ste, hvor Skolen nu modtager
sine Disciple underviste paa forskjellig Maade, en
Del af dem endog mangelfuldt, saa at de staa paa
temmelig forskjelligt Standpunkt og det tager altfor
lang Tid at sammenarbejde dem. Baade i dansk og
i tysk Grammatik er Kundskaben saaledes ringere
end før paa samme Standpunkt, men fremfor Alt i
Fransk, hvori det i de mindre Byer og paa Landet
tit er næsten umuligt at skaffe Undervisning. Ogsaa
paa Færdighed i Regning skorter det jævnlige, og
med Naturhistorie er der den store Ulempe, at den
vigtigste Del deraf, Pattedyr og Fugle, skal være
læst inden Optagelsen i Skolen og i Skolen ingen
Plads finder før ved Repetitionen i 4de Klasse, en
Repetition, der efter 3 Aars Forløb og efter en ny
og større Lærebog er saa godt som en ny Læsning.
At være meget streng ved Optagelsesprøven gaar
ikke an, naar man vil have Disciple, og man maa
hellere beholde mangelfuldt forberedte Disciple i 2
Aar i 1ste Klasse end sende dem tilbage til samme
utilfredsstillende Undervisning paa Landet. Ved
Gjenoprettelsen af de to borttagne Klasser vilde
man dels i nuværende 1ste Klasse have en fast Stok

af regelmæssig underviste Disciple, dels kunne hen-
 vise umodne Aspiranter til en lavere Klasse, og
 allerede herved vilde Faren for Overbebyrdelse i
 Mellemlklasserne betydelig formindskes. Naar For-
 dringerne ved Optagelsen i Skolens nederste Klasse
 da indskrænkedes til samme Omfang som tidligere i
 Henhold til Bekjendtgjørelse af 13de Maj 1850,
 nemlig at kunne læse færdigt dansk og latinsk Tryk
 og Skrift, skrive det danske Sprog uden betydelige
 ortografiske Feil, samt regne de fire Species, og i
 det Ringeste have lært et kort Begreb af den bibelske
 Historie, da vilde derved en nøiere Forbindelse
 mellem den høiere og lavere Skole muliggjøres og
 saaledes opnaas, at vor høiere Skoleundervisning
 kunde blive benyttet af en langt større Del af Be-
 folkningen end hidtil har været Tilfældet. Vel
 findes der nu allerede ikke faa flinke og lovende
 Børn fra Landet i de lærde Skoler, men deres Antal,
 især Antallet af Bønderbørn, er kun ringe i Sammen-
 ligning med det øvrige Discipelantal, hvilket ikke
 burde være Tilfældet, da det netop nu under vor
 frie Forfatning vilde være ønskeligt, at saa mange
 flinke Almues- og Bønderbørn som muligt kunde
 deltage i de høiere Skolers Undervisning. Sluttelig
 fremhæves endnu, at netop de to her omhandlede
 Klasser paa Grund af det forholdsviis store Discipel-
 tal, der vil findes i dem, og af Hensyn til, at der
 kun sjælden gives Friplads til Disciple i disse
 Klasser, ved de fleste Skoler kunde betale sig selv,
 selv om Skolepengene for disse Klassers Vedkom-
 mende sattes endel lavere end de ere bestemte til
 for de nuværende 4 nederste Klasser, hvad der
 maatte anses i høi Grad ønskeligt for at lette den
 ubemidlede Del af Befolkningen Adgangen til den
 høiere Undervisning.

Medens der hersker fuld Enighed mellem alle
 Rektorer med Hensyn til det nys berørte Spørgsmaal
 om de to nederste Klassers Gjenoprettelse, er der
 derimod Meningsforskjel tilstede med Hensyn til
 Spørgsmaalet om, hvorvidt den ved Loven af 1871
 indførte Tvedeling af Undervisningen bør vedblive
 eller opgives, idet kun enkelte have udtalt sig for
 at forlade den, medens de fleste ere tilbøielige til
 at fastholde den som hvilende paa en sund og tids-

svarende Tanke, dog at den gennemføres paa en anden Maade end nu. Hovedfeilene ved denne ere først, at Delingen indtræder for tidlig, i Virkeligheden allerede i 3die Klasse, saa at 13—14 Aars Drengen, hvis Evner og Aandsretning ofte hverken han selv eller Forældrene eller Skolen endnu kjende tilstrækkelig, maa tage Bestemmelse om sit fremtidige Fagstudium, dernæst at man i de to øverste Klasser ved at lade Latin og Mathematik helt bortfalde, henholdsvis for det matematisk-naturvidenskabelige og for det sproglig-historiske Kursus, netop har udelukket de Fag fra den paagjældende Undervisning, der, efter deres Natur og naar de virkelig skulle hævde deres Betydning som Led i den almindelige Dannelse, mindre end de fleste andre taale at lægges tilside paa et saa tidligt Alderstrin, hvortil kommer, at deres Udelukkelse medfører ikke ubetydelige Hindringer og Ulemper for Fællesskabet i den øvrige Undervisning. Disse Fags Afslutning sker nu samtidig med, at der maa arbeides paa andre Fordringers Tilfredsstillelse, og ved Prøven i dem kan der bødes paa mangelfuld Kundskab i det af disse Fag, der afsluttes, ved større Dygtighed i de andre, Tydsk, Geografi og Naturhistorie. Tillige er den Karaktersum, der giver Ret til Oprykning (16 for 5 Fag), saa ringe, at der ikke hører meget til at slippe igjennem. Omfanget af de matematiske Kundskaber, som kræves af de sproglig-historiske Studerende, er i og for sig antageligt, men den tidlige Afslutning deraf er uheldig, thi vel ere disse Kundskaber deelvis ialtfald bestemte til at glemmes af denne Retnings Studerende, men først efter at de have sat Frugt, og Modtageligheden for Matematikens befrugtende Indflydelse er sjælden udviklet tilstrækkelig ved Udgangen af fjerde Klasse. Rigtignok afslutte Realisterne ogsaa dette Fag, men enten tilendebringe de ganske deres boglige Uddannelse og saa skulle de i Mathematiken have et Grundlag for en Udvikling i praktisk Retning, hvortil Aanden vel kan være moden saa tidlig, eller ogsaa fortsætte de den med videre gaaende Læsning i samme Retning (Polyteknikere, Skovbrugsstuderende, Landinspektører). For de Studerende af den sproglig-historiske

Retning danner derimod denne begrændsede mathematiske Kundskab et Led i Grundlaget for en høiere almindelig Dannelse og tjener Udviklingen af en Side af Tænkningen, som er uundværlig under ethvert dybere gaaende Studium. Men til at erhverve dette Udbytte ere Disciplene ved Udgangen af fjerde Klasse ikke modne nok, og hvad de have lært, glemmes altfor hurtig; den større Modenhed, som skulde sætte dem i Stand til at vinde Frugt af deres Kundskab, kommer først bagefter. Bevidstheden herom svækker Lærerens Iver, fordi han ser sit meste Arbeide spildt, og dette virker igjen paa Disciplenes Flid og Interesse. De skadelige Følger heraf ville i Tiden ikke udeblive. Den Sum af mathematisk Indsigt, som Skoleloven af 1850 dog efterhaanden fik indpodet den studerende Verden, vil forsvinde. Men i Skolen mærkes Følgerne allerede ved Undervisningen i Naturlære i femte og sjette Klasse. Saasnart Disciplene have begyndt at glemme — og Fordommen imod Mathematik er altid stærk nok til ofte at gjøre Forglemmelsen til noget næsten Fortjenstligt —, kan Læreren ikke benytte Mathematiken som Hjælpemiddel til en lettere og fuldstændigere Oversigt, uden først at overvinde Modstanden, og han vil føle, at Disciplenes Evne til at tænke over Størrelser sjælden er udviklet nok til at magte en fuldstændig Forstaaelse af Naturen. Undervisningen bliver mindre frugtbar, og Disciplen faar et Hul i sin aandelige Udvikling. Livlige unge Mennesker, der med Interesse følge Forsøgene, lytte til Meddelelsen om nye og eiendommelige Fakta, tilegne sig en vis Færdighed i at gjengive de korte Forklaringer og derved slippe vel fra Examen i dette Fag, tro let at forstaa mere end de gjøre og vænne sig til at tale om Ting, som de kun opfatte overfladisk. Hvad Latinen angaar, saa kan maaske det Pensum Latin og den Forfatterlæsning, som er gennemgaaet ved Udgangen af fjerde Klasse, være et tilstrækkeligt Grundlag for de mathematisk-naturvidenskabeligt Studerende i Almindelighed. De ere maaske heller ikke saa udsatte for at glemme Enkeltheder saa let, fordi Ungdommen overhovedet er mere modtagelig for Sprog end for Mathematik. Men desuagtet glemmes der efter en forbausende

Maalestok og det egentlige Udbytte af Undervisningen, en mere lutret Sprogsans, som igjen virker tilbage paa Tilegnelsen af andre Sprog og paa Modersmaalet, kan i den unge Alder ikke opnaas. Mangfoldige latinske Gloser og Enkeltheder af den latinske Sproglære, som kunde være til Lettelse ved Undervisningen i Fransk, glemmes snart, og denne Undervisning finder ikke nær saa frugtbar Jordbund som hos de Studerende af den anden Retning, saa at Skolen ogsaa i denne Henseende kan iagttage Virkningerne af den for tidlige Afslutning. Ligesom denne Ordning ikke er heldig for selve Undervisningens rette Fremme, saaledes lægger den ogsaa ved sine Bestemmelser om 4de Klasses Hovedexamen, der har faaet større Betydning end hvilken som helst af de andre Klasses Hovedexamen, et stærkere Tryk paa Drengene i 14—16 Aars Alderen end nødvendigt; og just denne Alder er, som ovenfor berørt, vistnok den mindst skikkede til anspændt aandeligt Arbeide. Gjøres denne Examen, væsentligst ialtfald, til en almindelig Aarsexamen, vil derved den forcerede Repetition af Afslutningsfagene falde bort og en betydelig Lettelse i Disciplenes Arbeide indtræde. De ovenberørte Feil ved den nuværende Tvedeling foreslaas af en Del Rektorer rettede ved at føre Undervisningen i Mathematik og Latin op i femte og sjette Klasse ogsaa for de Retninger, der nu afslutte disse Fag ved fjerde Klasses Hovedexamen, og fra en enkelt Rektors Side er der fremkommet Forslag om at forandre den nuværende Ordning, ligeledes med Bibeholdelse af Tvedelingen, derhen, at Undervisningen for de studerende Disciple indtil Udgangen af 4de Klasse blev fælles i alle Fag, Græsk ikke undtaget, og at Tvedelingen i de to øverste Klasser indskrænkedes til, at Undervisningens Tyngdepunkt for de to Afdelinger af Disciple faldt forskjelligt, for den ene paa den sproglig-historiske, for den anden paa den mathematisk-naturvidenskabelige Faggruppe, men saaledes, at Undervisningen for hver af Afdelingerne kom til at omfatte begge Faggrupper, kun forskjellig efter Timetal og Behandlingsmaade. Afgangsexamen skulde da, hvad enten den var bestaaet i sproglig-historisk eller mathematisk-naturvidenskabelig Retning, give dem,

der havde taget den, naar de tillige havde bestaaet den almindelige filosofiske Prøve ved Universitetet, Ret til uden nogen Tillægsprøve at indstille sig til de forskjellige Fakultetsexaminer ved samme og dem, der havde taget den i matematisk-naturvidenskabelig Retning, tillige Ret til umiddelbart at indtræde som Examinander ved den polytekniske Læreanstalt. Ministeriet maa for sit Vedkommende ligeledes finde det som den naturligste Ordning, at man for de sproglig-historisk Studerende udstrækker det matematiske Studium udover femte og sjette Klasse uden naturligvis at fordre mere end nu, men maa iøvrigt holde det for rettest, at Tvedelingen efter Loven af 1871 bør ophæves, saaledes at den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling falder bort, og at der istedetfor denne Afdeling oprettes en treaarig Afdeling, hvortil enhver, der har taget den almindelige Forberedelsesexamen i Henhold til kongelig Anordning af 30te August 1881 eller den hidtidige Forberedelsesexamen af høiere Grad, har Adgang, og hvor der foruden i de Fag, hvori nu undervises i den matematisk-naturvidenskabelige Afdelings to sidste Aar (dog med Undtagelse af Oldnordisk og Tydsk eller Engelsk), tillige gives Undervisning i Latin. Ved Afgangsexamen for denne treaarige Afdeling maatte der kunne fordres noget lignende i Latin, som nu fordres i Græsk ved den sproglig-historiske Afdelings Afgangsexamen. Denne treaarige Afdelings Afgangsexamen maatte saa give Adgang til Universitetet og de samme Rettigheder som Afgangsexamen fra den nuværende matematisk-naturvidenskabelige Afdeling. Herved vilde den lærde Skoles Ordning blive betydelig simplificeret, idet Skolerne, der nu for største Delen arbeide med 4 forskjellige Slags Disciple, nemlig sproglig-historiske Studerende, matematisk-naturvidenskabelige Studerende, Disciple, der forberede sig til Realafgangsexamen af høiere Grad, og Disciple, der forberede sig til Realafgangsexamen af lavere Grad, fremtidig kun vilde faa høist 2 Slags Disciple, nemlig Disciple i den egentlige lærde Skole og Realister, der forberede sig til den ved den nysnævnte Anordning af 30te August f. A. indførte almindelige Forberedelsesexamen, der er dannet ved en Sammensmeltning

af de hidtilværende Realafgangsexaminer af høiere og lavere Grad. Ligesom det vistnok maa erkjendes for et Gode, at den egentlige Latinskole uforstyrret kan gaa som Enhedsskole fra Begyndelse til Ende, saaledes er Ministeriet ogsaa af den Formening, at den foreslaaede treaarige Afdeling for Realister maa foretrækkes for den nuværende matematisk-naturvidenskabelige Afdeling, idet det vistnok tør anses hævet over al Tvivl, at de Disciple, der først have erhvervet sig det almindelige Dannelsesgrundlag som almindelig Forberedelsesexamen giver, og derefter have gennemgaaet en saadan treaarig Afdeling i den ældre Alder, ved Udgangen af Skolen ville kunne medtage et langt bedre Udbytte af Latinundervisningen end nu, da den afsluttes i en yngre Alder, to Aar forinden Afgangsexamen i matematisk-naturvidenskabelig Retning. Det store Opsving, som Realundervisningen har taget i de senere Aar, hvorom de mange private eller kommunale Realskoler bære Vidne, der ere blevne oprettede i Kjøbstæderne, Flækker og paa Landet, en Fremgang, som Ministeriet haaber vil tiltage endnu mere efter Indførelsen af den ensartede Realexamen med de Rettigheder, der ere knyttede til den, gjør det meget ønskeligt, at de Realister, som have Lyst og Evne dertil, faa en lettere Adgang end hidtil til at blive Studenter. Drengene, hvis Forældres økonomiske Stilling ikke er en saadan, at de strax kunne sættes i en lærd Skole, og hvis Lyst til Bogen heller ikke endnu er saa udpræget, men som dog skulle have en bedre Uddannelse end der kan opnaas i en Almue- eller Borgerskole, faa ofte ved at gennemgaa en Realskole og ved at afslutte deres Uddannelse der med en Afgangsexamen Lyst til at fortsætte og til at prøve deres Kræfter paa større Opgaver; saadanne Realister blive ofte flinke Studenter, da de først i en modnere Alder og ifølge en bestemt Lyst og Bevidsthed om, hvad de bestemme sig til, tage fat paa videregaaende Studier.

Ministeriet skal derefter tillade sig at omtale Lovforslagets Enkeltheder, ved at fremsætte Bemærkninger til dets enkelte Paragrafer.

Til § 1. Paragrafens Affattelse i Sammenlig-

ning med den tilsvarende Paragraf i Loven af 1ste April 1871 er begrundet ovenfor.

Til § 2. Gjenoprettelsen af de to nedlagte Klasser er ligeledes begrundet ovenfor. Naar det er tilføjet, at Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet kan, hvor Omstændighederne maatte tale derfor, udsætte disse to Klassers Gjenoprettelse, da er dette sket for at bevare Muligheden for baade at der kan samtykkes i, at den ved Frederiksborg lærde Skole for nogle Aar siden indførte Forbindelse mellem Elementarskolen og Smaaaskolen og den lærde Skole, der har vist sig som særlig passende for de lokale Forhold, opretholdes, naar der maatte indkomme Andragende derom, og at det iøvrigt kan tillades ved enkelte andre Skoler at bevare det nuværende Klassetal, naar særlige Grunde maatte gjøre det ønskeligt. Paragrafens tredie Punktum er enslydende med Slutningsbestemmelsen i § 2 i Loven af 1871.

Til § 3. Aldersangivelserne ere her forandrede under Hensyn til de to nederste Klassers Gjenoprettelse; fra Minimumsalderen for Optagelsen bør ingen Dispensation kunne finde Sted.

Til § 4. Skolens Opgave kan vel siges at være den at give de Unge et almindeligt Dannelsesgrundlag, at udvikle deres Tænkeevne og Evnen til at udtrykke sig tydeligt og klart, samtidigt hermed at gjøre Sit til at give dem en sund legemlig Udvikling, og endelig at meddele dem en vis Kundskabsmasse, hvis Fastsættelse vel maa noget rette sig efter Tidernes vekslede Krav, men som dog aldrig maa kunne træde hindrende iveien for de to førstnævnte Formaals Opnaaelse. I Overensstemmelse hermed ere Undervisningsfagene i nærværende Paragraf nævnte i en anden Rækkefølge end i § 4 i Loven af 1871, idet, naar bortset fra Religionsundervisningen, hvis store Vigtighed ikke staar tilbage for noget andet Fag, særlig Dansk, Latin og Mathematik ere opførte som de Fag, hvorigjennem Skolens første og Hovedformaal søges naat. De fra Rektorerne faldne Udtalelser saavel som Undervisningsinspektionens Erfaring tale saa bestemt imod fremdeles at beholde Oldnordisk som Undervisningsfag i Skolen, at Ministeriet

har fundet det rettest at lade det udgaa af Faglisten. Det Udbytte for Udviklingen, som Undervisningen i Oldnordisk har ydet Disciplene, har været meget ringe. Den meste Tid, der er anvendt paa dette Sprog, er gaaet med til at indprente den vanskelige Grammatik; Disciplene have kun naat til at læse 100 Sider Prosa i en Læsebog, uden at der er opnaat noget egentlig Kjendskab til Sagalitteraturen. Hvis man i Forbindelse med den danske Undervisning læste større Afsnit af Sagaerne i Oversættelse, vilde Udbyttet blive større. Man har overvurderet den Betydning, Oldnordisk skulde have for nøiere Kjendskab til Modersmaalet. Tiden er for knap til Sprog sammenligninger, hvortil Disciplene heller ikke ere tilstrækkelig modne. Læreren i Dansk kan meddele det for Modersmaalet Nødvendige. Oldnordisk hører ikke til de Fag, Tidens Dannelse kræver; dens Literatur er standset paa et tidligt Trin af Udviklingen; Island og dets Literatur staaar næsten uden Forbindelse med den øvrige Kulturudvikling. Som Undervisningsfag i 5te og 6te Klasse har Oldnordisk bidraget til at forøge den Splittelse, som er fremkommet ved de mange Fag, og det netop i de to sidste Aar, hvor det især kommer an paa at samle og fæstne. — Tydsk har bevaret samme Stilling som før indtil Udgangen af 4de Klasse; dog har man anset det for rettest at forbeholde Ministeriet Ret til paa derom indkommet Andragende att illade en Skole at indføre Engelsk istedetfor Tydsk. Bestemmelsen i Loven af 1871 om, at der i de to øverste Klasser frit kan vælges mellem Engelsk og Tydsk, har man derimod udeladt; dog har man anset det for ønskeligt, at der i Loven optages en Bestemmelse om, at der i de nævnte to øverste Klasser udenfor det bestemte Antal ugentlige Undervisningstimer kan tilbydes fri Undervisning i Engelsk, hvor Omstændighederne maatte tale derfor, for at idetmindste de mere fremmelige Disciple, inden de forlade Skolen, ved Skolens Hjælp kunde erhverve sig den fornødne Færdighed i dette Sprog, hvis Studiet eller andre Forhold maatte kræve det. Ved de nysomtalte Bestemmelser vil der opnaas Lettelser for Skolen af ikke ringe Betydning og indvindes mere Tid til de andre Fag i 5te og 6te Klasse.

Til § 5. Den her optagne Bestemmelse er ens-

lydende med Slutningsbestemmelsen i § 5 i Loven af 1ste April 1871, idet det i saa Henseende fra de fleste Sider er blevet anset for særdeles hensigtsmæssigt at bevare den nuværende Ordning. Naar det, uanset at det er foreslaaet, at Mathematikundervisningen skal fortsættes i de øverste Klasser, ikke er fordret, at 6te (4de) Klasses Aarsexamen skal være suppleret med en Prøve i Mathematik, for at gjælde lige med den almindelige Forberedelsesexamen, da finder dette sin Begrundelse deri, at man betragter det som selvfølgeligt, at den Discipel, der vil søge en videre Uddannelse, hvortil der kræves et bedre Grundlag i Mathematik, end han har erhvervet sig i den lærde Skole, vil være nødsaget til at skaffe sig den manglende Forkundskab for videregaaende Studium.

Til § 6. Da det ikke tør ventes, at den nye treaarige Afdeling for Realister i den første Tid vil faa en saa stor Tilgang, at det vilde være forsvarligt at oprette en saadan Afdeling ved samtlige Skoler, har man foreløbig indskrænket Oprettelsen af disse Afdelinger til de i Lovforslaget nævnte 5 Skoler.

Til § 7. Ogsaa for denne treaarige Afdelings Vedkommende er Oldnordisk ikke optaget blandt Undervisningsfagene. Bestemmelsen i § 3 om Maximumsalderen har man ikke villet gjøre anvendelig for denne Afdeling for ikke at skade Tilgangen til den. Derimod er det anset rettest at aabne Skolen Leilighed til ogsaa at tilbyde denne Afdelings Disciple fri Undervisning i Engelsk udenfor det befalede Antal ugentlige Timer.

§ 8. Den franske Stil er her foreslaaet ombyttet med en fransk Version, da Udbyttet af Arbeidet med den franske Stil har været meget tarveligt og et bedre Resultat ikke tør ventes naaet, medmindre der tillægges Faget et langt større Antal ugentlige Timer, end der af Hensyn til de andre Fag kan tilraades. Den franske Version er ligeledes forlangt af dem, der gennemgaa den treaarige Afdeling for Realister, medens den franske Stil ved Loven af 1871 ikke var paalagt Disciplene af den matematisk-naturvidenskabelige Retning. For dem, der gennemgaa den egentlige lærde Skole, har man ikke blot

bibeholdt den latinske Version, men tillige krævet en latinsk Stil, idet man anser en ogsaa i de to øverste Klasser fortsat Øvelse i latinsk Stil som uundværlig for at bibringe Disciplene tilstrækkelig Sikkerhed i Forstaaelsen af Sproget og tillige som det universelleste og for det paagjældende Alderstrin mest passende Middel til at udvikle og skærpe Tænkningen. At Gjenoptagelsen af Stilen i de øverste Klasser skulde give det grammatikalse Element en utilbørlig Overvægt i Latinundervisningen i det Hele, tør formentlig ikke befrygtes, da Erfaringen andendets har vist, at den nøie og nødvendige Forbindelse mellem Stiløvelsen og Grammatiken netop muliggjør en betydelig Indskrænkning af den grammatikalske Analyse ved Forfatterlæsningen, saa at Opmærksomheden ved denne mere uforstyrret kan rettes dels paa andre Sider af det sproglige Udtryk dels paa Indholdet af hvad der læses. Af dem, der gjennemgaa den treaarige Afdeling for Realister, har der derimod selvfølgelig ikke kunnet forlanges latinsk Stil, men kun latinsk Version.

Til §§ 9, 10 og 11. Disse Paragrafer ere overensstemmende med §§ 7, 9 og 10 i Loven af 1871, dog med de af nærværende Lovforslags øvrige Indhold følgende Forandringer.

---

8. Skolens Afgang- og Aarsprøver.

Den skriftlige Del af 6te stud. Klasses og 4de Realklasses Afgangsprøver samt af 4de stud. Klasses Aarsprøve afholdes efter Ministeriets Bestemmelse den 15de og 16de Juni, til hvilken Tid ogsaa 5te Klasse har skriftlig Examen; den 15de Juni skriver desuden 1ste stud. Klasse dansk Examensstil.¹⁾ For Skolens øvrige Disciple afholdes den skriftlige Prøve den 3dje og 4de Juli.

Den mundtlige Del af Prøverne finder Sted i følgende Orden:

Torsdag d. 15de Juni.²⁾

- Kl. 8—11. III. Religion (Ho., Wf.)
Kl. 11—1. 1. Religion (Ho., A.).

Fredag d. 16de Juni.

- Kl. 8—11. II. Historie (Ho., A.).
Kl. 11—2. I. Dansk (Ho., R.).

Lørdag d. 17de Juni.

- Kl. 9—10. 3. Religion (Ho., R.).
Kl. 10—12. 1. Historie (Ho., R.).
Kl. 12—2. 2. Historie (Ho., Wf.).

Mandag d. 19de Juni.

- Kl. 8—11. III. Historie (Ho., R.).
Kl. 12—2. 2. Religion (Ho., Wf.).

Tirsdag d. 20de Juni.

- Kl. 8—11. II. Religion (Ho., D.).
Kl. 11—2. I. Religion (Ho., R.).

¹⁾ Læreren i Dansk i denne Klasse, Hr. cand. theol. Holm, ender nemlig sin Virksomhed ved Skolen d. 20de Juni d. A., af hvilken Grund ogsaa den mundtlige Prøve i hans Fag med Ministeriets Tilladelse afholdes en kort Tid forud for Skolens øvrige Examen.

²⁾ Enhver Klasses Examen i Hr. Holms Fag afholdes i dens sædvanlige Læsesæue, de øvrige Prøver i de ved a, b, c, d betegnede Værelser.

Onsdag d. 21de Juni.

Kl. 8.

- b. *VI. Fransk* (D., Prof. Steen, F.).
 d. *IV. Geografi* (N., Adjunkt Koch, Hd.).

Kl. 11.

- b. *VI. Naturlære* (Wd., Prof. Steen, O.).
 d. *4. Geografi* (N., Adjunkt Koch, Hd.).

Torsdag d. 22de Juni.

Kl. 8.

- b. *4. Matematik* (O., Prof. Steen, Wd.).
 d. *IV. Naturhistorie* (N., Adjunkt Koch, Hn.).

Kl. 11.

- d. *4. Naturhistorie* (N., Adjunkt Koch, Hn.).

Kl. 12.

- b. *VI. Engelsk* (Hd., Prof. Steen, F.).

Mandag d. 26de Juni.

Kl. 10.

- IV. Matematik* (O., Adjunkt Hauschultz, Wd.).

Tirsdag d. 4de Juli.

Kl. 10.

- b. 1, a og (Kl. 11^{1/2}) 1, b. *Geografi* (N., Hn.).

Kl. 4

- b. *IV, a.* og (Kl. 5) *IV, b. Græsk* (A., R., D.).
 d. I, a og (Kl. 5^{1/2}) I, b. *Naturhistorie* (N., Hn.).

Onsdag d. 5te Juli.

Kl. 8.

- a. V, a og (Kl. 9) V, b. *Græsk* (D., R.).
 b. *4. Engelsk* (Hd., N., F.).
 c. 1, b og (Kl. 9^{1/2}) 1, a. *Matematik* (Wd., O.).
 d. 2, a og (Kl. 9^{1/2}) 2, b. *Tysk* (Wf., A.).

Kl. 11.

- a. III, a. og (Kl. 12^{1/2}) III, b. *Arithmetik* (O., Wd.).
 b. *3* Tysk* (F., A., Wf.)
 » *3. Tysk* (F., A.).
 c. II, a og (Kl. 12^{1/2}) II, b. *Geografi* (N., R.).

K. 4.

- a. V. Engelsk (Hd., F.).
d. I, b og (Kl. $5\frac{1}{2}$) I, a. Geografi (N., D.).

Torsdag d. 6te Juli.

Kl. 8.

- a. *IV, a* og (Kl. 9) *IV, b. Latin* (A., Prof. Gertz, R.).
b. 2, f. Fransk (F., D.).
c. 3 og III, M. Naturlære (Wd., O.).

Kl. 11.

- a. V, b og (Kl. 12) V, a. Historie (Hd., F.).
b. III, S. Græsk (D., Hn.).
a. *VI. Latin* (Kl. $12\frac{1}{2}$) I, b. Mathematik (O., Wd.).
b. V, a og (Kl. 9) V, b. Fransk (F., D.).
c. 4. Tysk (Wf., Hd., A.).
d. II, a og (Kl. $9\frac{1}{2}$) II, b. Naturhistorie (N., O.).

Kl. 11.

- b. III, a og (Kl. $12\frac{1}{2}$) III b. Geometri (O., Wd.).
c. 1, b og (Kl. $12\frac{1}{2}$) 1, a. Tysk (F., Wf.).
d. 3* *Naturhistorie* (N., Hn., A.).
» 3. *Naturhistorie* (N., Hn.).

Kl. 4.

- a. *VI. Oldnordisk* (Hn., Prof. Gertz, Wf.).
b. *IV, b* og (Kl. 5) *IV, a. Fransk* (D., F., R.).
c. 2, b og (Kl. $5\frac{1}{2}$) 2, a. Geometri (O., Wd.).
d. I, b og (Kl. $5\frac{1}{2}$) I, a. Tysk (A., N.).

Lørdag d. 8de Juli.

Kl. 8.

- a. *VI. Græsk* (R., Prof. Gertz, D.).
b. V, b og (Kl. 9) V, a. Naturlære (Wd., O.).
c. 4. *Historie* (Hd., Hn., F.).
d. 2, a og (Kl. $9\frac{1}{2}$) 2, b. Geografi (N., Wf.).

Kl. 11.

- a. *IV, a* og (Kl. 12) *IV, b. Tysk* (Wf., A., F.).
 b. *3* Geometri* (Wd., O., Hn.).
 » *3. Geometri* (W., O.).
 c. III, b og (Kl. 12^{1/2}) III, a. *Geografi* (N., R.).

Kl. 4.

- a. *VI. Historie* (Hd., Prof. Gertz, Hn.).
 b. 1, f. *Fransk* (F., R.).
 d. I, a og (Kl. 5^{1/2}) I, b. *Latin* (Wf., A.).

Mandag d. 10de Juli.

Kl. 8.

- a. V, a og (Kl. 9^{1/2}) V, b. *Latin* (Hn., R.).
 b. *4. Fransk* (D., F., A.).
 c. 2, b og (Kl. 9^{1/2}) 2, a. *Arithmetik* (O., Wd.).
 d. III, a og (Kl. 9^{1/2}) III, b. *Naturhistorie* (N., Hd.).

Kl. 11.

- a. II, a og (Kl. 12^{1/2}) II, b. *Tysk* (Wf., A.).
 b. *3* Arithmetik* (Wd., O.).
-

Kl. 8.

- a. 1, a og (Kl. 9^{1/2}) 1, b. *Dansk* (R., Wf.).
 b. 2, a og (Kl. 9^{1/2}) 2, b. *Engelsk* (N., Hd.).
 c. II, b og (Kl. 9^{1/2}) II, a. *Arithmetik* (Wd., O.).

Kl. 11.

- a. V, b og (Kl. 12) V, a. *Oldnordisk* (Wf., Hn.).
 b. *3. Engelsk* (Hd., N.).
 c. III, b og (Kl. 12^{1/2}) III, a. *Latin* (A., R.).

Kl. 4.

- a. I, a og (Kl. 5^{1/2}) I, b. *Historie* (Hn., A.).
 b. *3* Geografi* (N., Hd., Wd.).
 » *3. Geografi* (N., Hd.).
 c. III, b og (Kl. 5^{1/2}) III, a. *Tysk* (Wf., R.).
 d. II, b og (Kl. 5^{1/2}) II, a. *Fransk* (F., D.).

Onsdag d. 12te Juli.

Kl. 8.

a. 3* Dansk (Wf., R., Hn.).

b. 3, f. Fransk (F., D.).

d. 2, b og (Kl. 9^{1/2}) 2, a. Naturhistorie (N., Wd.).

Kl. 9.

a. II, a og (Kl. 10^{1/2}) II, b. Latin (Hn., A.).*Torsdag d. 13de Juli.*

Kl. 10.

Optagelsesprøve over de anmeldte nye Disciple.
 (De, der ere hindrede i at møde til den angivne Tid,
 prøves Tirsdag den 15de August Kl. 8.)

Fredag den 14de Juli Kl. 10 afholdes Sang-
 prøve, hvorpaa Udfaldet af Prøverne og Disciplenes
 Omflytning bekendtgjøres.

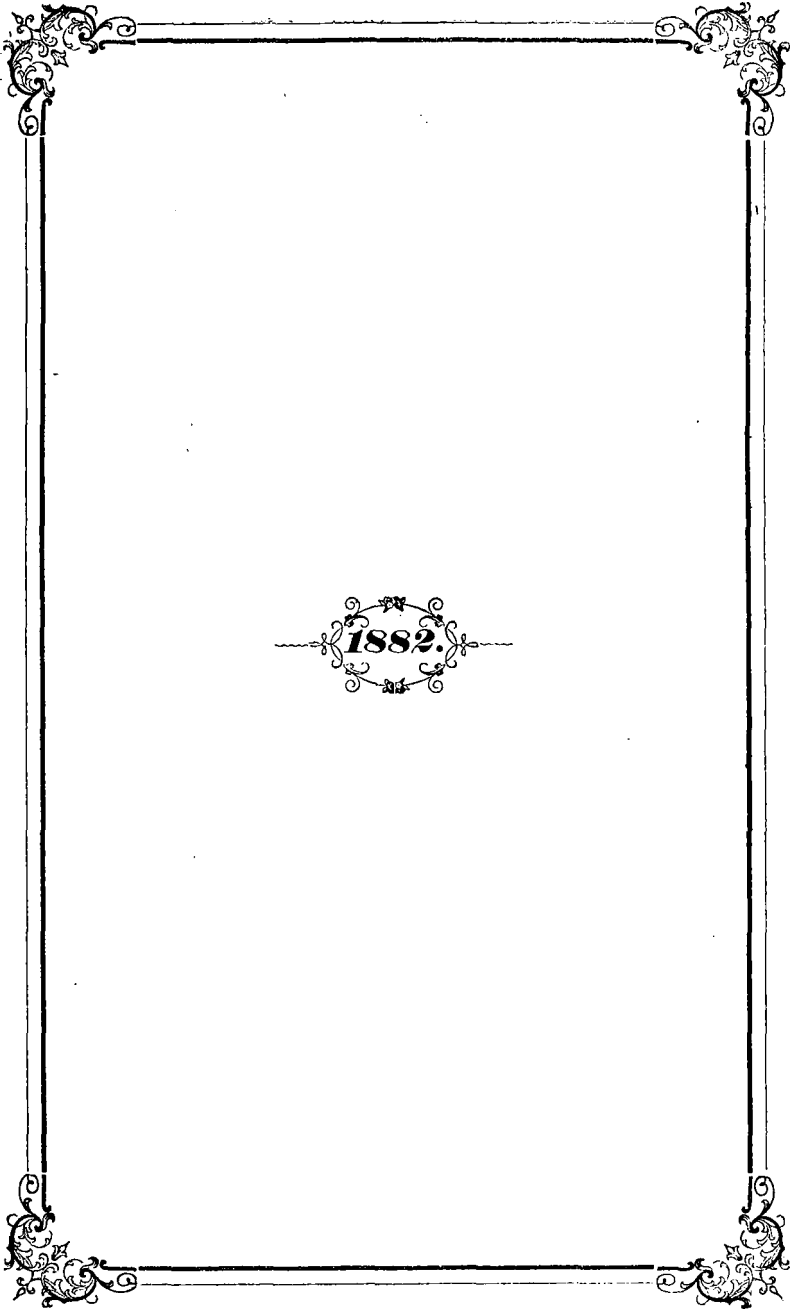
Undervisningen i det nye Skoleaar begynder
 Tirsdag den 15de August Kl. 1.

Disciplenes Forældre og Værger samt enhver,
 der har Interesse for Skolen og dens Gjerning, ind-
 bydes herved til at overvære de mundtlige Prøver
 og Slutningshøjtideligheden.

Aalborg Kathedralskole, den 3dje Juni 1882.

D. H. Bøggild.

1882.